

Diagnosi de les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica als municipis de l'AMB

INFORME DE RESULTATS

JULIOL 2020

Treball elaborat:

D'EP Institut

Direcció:

Sílvia Amblàs

Redacció:

Sílvia Rueda

INDEX

0	RESUM EXECUTIU	5
1.	INTRODUCCIÓ	18
1.1.	PRESENTACIÓ	18
1.2.	OBJECTIUS	18
1.3.	METODOLOGIA	19
2.	NECESSITATS	24
2.1.	NECESSITATS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA I ORGÀNICA	24
2.2.	NOVES NECESSITATS DERIVADES DE LA COVID-19	51
3.	ÀREES DE MILLORA	54
3.1.	PRÀCTIQUES DE REFERÈNCIA	54
3.2.	PROPOSTA DE MESURES I ACCIONS	66
4.	RECOMANACIONS	72
ANNEX	74	
A.	QÜESTIONARI I CONGRÉS DE L'AUTONOMIA PERSONAL	74
B.	QÜESTIONARI DE LA CONSULTA PER A AJUNTAMENTS	80
C.	QÜESTIONARI DE LA CONSULTA PER A ENTITATS I PERSONES AMB DISCAPACITAT	87
D.	BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA	90

0 RESUM EXECUTIU

El 3 de maig del 2008 va entrar en vigor, al nostre context, la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat. L'objectiu de la Convenció és promoure, protegir i assegurar el gaudi ple i en condicions d'igualtat de tots els drets humans i llibertats fonamentals per a totes les persones amb discapacitat, i promocionar el respecte de la seva dignitat inherent.

Per una altra banda, els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides (ODS), neixen l'any 2012 amb l'objectiu de “no deixar ningú enrere”, fent menció específica a les persones amb discapacitat a molts dels objectius marcats a l'agenda 2030.

Encara estem lluny, però, d'una realitat on les persones amb discapacitat puguin gaudir dels mateixos drets que la resta de la població i que no pateixin discriminació pel fet de tenir unes capacitats diferents. Aquesta situació és palpable a molts àmbits de la societat: l'accessibilitat, l'ocupació, l'educació, la participació, etc.

En aquest context, l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Observatori de la Discapacitat Física (ODF), amb el suport de D'EP Institut, han considerat rellevant portar a terme una diagnosi sobre les necessitats del col·lectiu amb discapacitat física i orgànica resident a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

OBJECTIUS

Els principals objectius de l'estudi han estat:

- Detectar les necessitats no cobertes de les persones amb discapacitat física i orgànica als municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona.
- Explorar àrees de millora per part de les administracions públiques.

METODOLOGIA

Per tal d'assolir aquests objectius, s'ha seguit una metodologia que combina les tècniques de recerca tant quantitatives com qualitatives:

- **Reunió inicial:** Reunió entre les persones responsables del projecte per part de l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, l'Observatori de la Discapacitat Física i D'EP Institut, on es van acordar els 10 àmbits en què es centraria la diagnosi:
 - Accessibilitat
 - Mobilitat
 - Educació
 - Ocupació
 - Habitatge

- Assistència socio-sanitària
 - Xarxes de suport
 - Accés a les TIC
 - Participació
 - Lleure i oci
-
- **Cerca i anàlisi documental:** Revisió de la informació existent per tal de conèixer la realitat de les persones amb discapacitat física i orgànica a partir de fonts tant pròpies com externes.
 - **Assistència i realització d'una enquesta entre les persones assistents al I Congrés sobre el Dret a l'Autonomia personal:** A més de recollir les visions dels diferents col·lectius i de conèixer les últimes novetats en matèria d'autonomia personal, durant el Congrés dels dies 21 i 22 d'octubre del 2019 es va realitzar una enquesta online a les persones assistents amb l'objectiu de recollir informació de primera mà sobre les necessitats de les persones amb discapacitat.
 - **Entrevistes en profunditat a informants clau:** S'han realitzat 5 entrevistes en profunditat a informants clau, tant a representants d'entitats vinculades a les discapacitats com a personal tècnic d'alguns ajuntaments de l'AMB.
 - **Elaboració d'una diagnosi inicial:** A partir de la informació recollida a través de les dades secundàries, els resultats de l'enquesta enviada a les persones assistents al Congrés i les entrevistes en profunditat, s'ha elaborat una diagnosi inicial que ha estat validada pel grup motor en l'àmbit de la discapacitat de l'AMB.
 - **Realització d'una consulta online:** Amb l'objectiu d'analitzar els consensos i/o dissensos respecte a la diagnosi inicial i les necessitats identificades, s'ha realitzat una consulta online dirigida tant als municipis de l'AMB com a entitats i persones amb discapacitat.
 - **Realització de grups de discussió online:** Entre els dies 15 i 21 de maig del 2020 s'han realitzat 4 grups de discussió online als que han participat un total de 40 persones, tant d'ajuntaments de l'AMB com entitats, persones amb discapacitat i familiars.
 - **Elaboració de l'informe provisional:** Una vegada analitzada tota la informació recollida, s'ha elaborat un informe provisional de resultats.
 - **Validació dels resultats:** Amb l'objectiu de validar els resultats per part de totes les persones participants a l'estudi, s'ha enviat un resum dels resultats en format formulari per tal de recollir altres propostes i suggeriments, així com també s'ha realitzat una última sessió de treball online el dia 13 de juny del 2020 amb aquest mateix objectiu.
 - **Elaboració de l'informe final de resultats:** Finalment, D'EP Institut ha elaborat l'informe final de resultats que s'estructura en quatre blocs: una part més introductòria i metodològica; una segona part de diagnòstic de necessitats; una tercera part, més propositiva, i finalment, l'apartat de conclusions i recomanacions.

NECESSITATS

Partint dels 10 àmbits prèviament identificats, a la diagnosi s'han detectat les següents necessitats pel que fa a les persones amb discapacitat física i orgànica que resideixen als municipis de l'AMB:

NECESSITATS		NOVES NECESSITATS DERIVADES DEL COVID-19	
ACCESSIBILITAT			
• Incompliment o manca de normativa. • Manca d'accessibilitat, tant a espais públics com privats. • Manca de formació i manteniment.		• Complir amb la normativa d'accessibilitat a l'hora d'adequar els espais públics als nous requeriments derivats de la crisi del COVID-19 (hi ha temor a perdre accessibilitat en el procés d'adequació dels espais). • Donar a conèixer i poder disposar de mascaretes amb pantalles transparents per tal que les persones sordes puguin llegir els llavis. • Garantir l'accessibilitat a la informació, tant la d'interès general (vídeos amb subtítols...) com l'adreçada als diferents col·lectius (especialment els perfils de risc). Durant aquest període s'han tancat molts serveis d'atenció i suport a les persones amb discapacitat.	
MOBILITAT			
• Manca d'accessibilitat al metro, bus i, especialment a la RENFE. • Mancances al servei de taxi. • Mal ús de les targetes d'aparcament.		• Garantir la distància de seguretat al transport col·lectiu adaptat. • Buscar solucions a la pèrdua d'espai reservat a persones amb discapacitat al transport públic (per exemple la porta d'entrada i sortida que fan servir al metro les persones que van en cadira de rodes).	

NECESSITATS	NOVES NECESSITATS DERIVADES DEL COVID-19
EDUCACIÓ	
- La capacitat de les famílies per escollir escola és limitada. - Els centres presenten una manca de recursos per a una educació inclusiva. - La formació bàsica del professorat no és suficient. - Hi ha una manca de suport a estudiants a mesura que van avançant en les etapes educatives.	- Vetllar per la igualtat d'accés a l'educació tant online (adaptacions necessàries, seguiment, suports) com presencial (que les persones amb discapacitat puguin reprendre els estudis quan ho facin la resta de persones). - Suplir la pèrdua de les figures de suport com els vetlladors/es. - Oferir suport a les famílies.
OCUPACIÓ	
- Mancances en l'accés/integració a l'empresa ordinària. - Incompliment de la llei. - Manca de coneixement/conscienciació per part de les empreses de les capacitats de les persones amb discapacitat.	- Posar els mitjans necessaris per a la recuperació de les feines perdudes durant la crisi del COVID-19 entre les persones amb discapacitat. - Garantir que l'obertura dels centres especials de treball i els centres ocupacionals es realitzi complint totes les mesures de seguretat. - Disposar de les eines necessàries (equipament, formació, assistència) per a garantir un teletreball de qualitat, ja que el teletreball és vist com una oportunitat però sempre que s'hi pugui accedir en igualtat de condicions.
HABITATGE	
- Dificultats d'accés a habitatge adaptat, tant de lloguer com de compra. - Dificultats per fer front al cost de la reforma/adaptació de l'habitatge. - Poca oferta d'habitatge social adaptat i mancances en les adaptacions existents. - Poc encaix a alguns recursos habitacionals compartits i manca d'adaptació dels habitatges a les dones víctimes de violència de gènere. - Manca de reconeixement de la figura de l'assistent de la llar.	-

NECESSITATS	NOVES NECESSITATS DERIVADES DEL COVID-19
ASSISTÈNCIA SÒCIO-SANITÀRIA	
• Mancances tant en l'accessibilitat física com en l'accessibilitat a serveis. • Manca d'especialistes, com per exemple a l'àrea de ginecologia. • Manca de coordinació entre els àmbits sanitari i social.	• Preveure i donar resposta a les noves necessitats derivades del tancament de serveis d'atenció i ajuda a persones amb discapacitat: mesures de conciliació i de suport per a les famílies... • Revisar els protocols de seguretat als centres residencials i en l'atenció sòcio-sanitària. • Garantir la seguretat en la provisió dels serveis.
XARXES DE SUPORT	
• Col·lectiu amb un especial risc d'aïllament. • Necessitat de col·laborar i cooperar entre entitats i de fer esforços per sensibilitzar la societat.	• S'ha detectat un augment de peticions d'ajuda o suport psicològic de les famílies així com necessitats de suport emocional. • Es manifesta preocupació per poder contactar amb dones amb discapacitat que pateixen maltractament, ara aïllades a casa, sobretot dones sordes o sordcegues, ja que els hi treuen tot el que les connectava amb el món (tauletes, pc, mòbils...). • Preocupació per la pèrdua de xarxes de suport establertes abans de la pandèmia per les dificultats d'accés a les TIC.
ACCÉS A LES TIC	
• Dificultats d'accés i coneixement de les TIC. • Les TIC es consideren una oportunitat sobre la que cal explorar les potencialitats.	• Considerar les necessitats de les persones amb discapacitat a l'hora de fer servir les eines de comunicació online (per exemple posant els recursos que facilitin que l'alumnat i/o els treballadors/es amb discapacitats auditives puguin llegir els llavis de l'interlocutor/a). • Millorar les eines de subtitulació automàtica de plataformes online i donar a conèixer les eines de correcció existents. • Aprofitar la conjuntura per a digitalitzar alguns tràmits i serveis (per exemple la comunicació amb professionals sòcio-sanitaris).

NECESSITATS	NOVES NECESSITATS DERIVADES DEL COVID-19
PARTICIPACIÓ	
- Entre el col·lectiu és més habitual que hi hagi menys participació social que entre la població general. - Necessitat d'augmentar la presència/representació institucional de les persones amb discapacitat. - Es reclama un millor accés als recursos per part de les entitats. - Necessitat d'implicació dels ens locals en el desplegament de polítiques per a la inclusió social.	-
LLEURE I OCI	
- Poca varietat d'oferta d'activitats per manca d'accessibilitat. - Manca d'espais d'esbarjo i oci per a infants, joves i adolescents amb discapacitat. - Poca consciència de que s'ha de promoure l'autonomia en aquest àmbit.	Tenir en compte les necessitats de les persones amb discapacitat als nous protocols de seguretat dels espais de lleure i oci (ex: zones esportives, atenció a platges i piscines, protocols per a fer servir baranes i trampolins....)
ALTRES	
-	- Per part de les entitats es considera necessari disposar de dades fiables sobre la pandèmia i l'afectació al col·lectiu per prendre decisions. - En aquest sentit, es considera que hi ha hagut manca de definició del que significa població de risc per part de les autoritats i això ha derivat en confusió, incertesa, pors, incongruències (gent que no podia anar a treballar i hi ha anat)...

ÀREES DE MILLORA

Del procés de diàleg amb els diferents agents implicats al llarg de l'estudi (entrevistes, enquesta, consulta, grups...) ha sorgit una proposta de **75 mesures** per a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona que es presenta a continuació, segons els àmbits de treball:

Accessibilitat

- 1.1. Adaptar totes les voreres per a que siguin accessibles.
- 1.2. Promoure la instal·lació de portes automàtiques als edificis públics.
- 1.3. Instal·lar bucles magnètics a les oficines d'atenció al públic i a altres edificis públics.
- 1.4. Millorar els protocols de risc per a persones amb discapacitat auditiva, per exemple, traduint els sons en elements visuals en cas d'evacuacions.
- 1.5. Ús de pictogrames a tots els serveis i rètols informatius municipals.
- 1.6. Realitzar auditories d'accessibilitat i fer-ne públics els resultats.
- 1.7. Realitzar formacions als treballadors i treballadores de l'Ajuntament i campanyes de sensibilització tant al personal de l'ajuntament com a la ciutadania en general.
- 1.8. Garantir que tots els vídeos elaborats per l'Ajuntament estiguin subtitulats.
- 1.9. Donar algun tipus de reconeixement als comerços accessibles, com per exemple subvencionant les obres d'accessibilitat, penjant una placa a l'exterior del comerç indicant que és accessible o llistant-les a una guia municipal de comerç accessible.
- 1.10. Obrir línies d'ajuts per a millorar l'accessibilitat dels comerços.

Mobilitat

- 2.1. Garantir l'accessibilitat de totes les estacions de metro i de tren.
- 2.2. Fer accessible el transport interurbà a escúters i cadires de rodes elèctriques.
- 2.3. A aquelles estacions de metro i tren que no siguin accessibles, comptar amb personal de suport.
- 2.4. Formar i sensibilitzar al personal del transport públic, especialment a conductors/es d'autobús.
- 2.5. Crear missatges escrits estàndard per a situacions d'emergència per a les pantalles del transport públic.
- 2.6. Ampliar el servei de taxi adaptat, per exemple per a serveis esporàdics.
- 2.7. Sensibilitzar la població sobre l'ús adequat de les targetes i places d'aparcament.
- 2.8. Sancionar el mal ús de la targeta d'aparcament.

- 2.9. Reforçar i avaluar les reserves d'aparcament municipals.
- 2.10. Fer pública la informació sobre la ubicació d'aparcaments adaptats del territori, per exemple a través d'una mateixa app que podrien fer servir els diversos ajuntaments.

Educació

- 3.1. Garantir l'accessibilitat física de tots els centres educatius.
- 3.2. Desplegar el Decret Escola Inclusiva (Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu) acompanyat de recursos, com per exemple la formació del professorat en l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- 3.3. Incorporar més figures de vetlladors/es, tant en horari lectiu com no lectiu, com per exemple al servei de menjador.
- 3.4. Disposar d'un equip social permanent a cada centre educatiu.
- 3.5. Millorar els sistemes d'avaluació dels objectius de l'alumnat amb necessitats especials.
- 3.6. Realitzar un estudi sobre la integració de l'alumnat amb discapacitat a l'ESO.

Ocupació

- 4.1. Incorporar més varietat de Programes de Formació i Inserció (PFIs) i flexibilitzar l'edat per accedir-hi.
- 4.2. Complir amb les ràtios de contractació de persones amb discapacitat o augmentar-les.
- 4.3. Proporcionar més informació a les empreses per a la contractació de persones amb discapacitat.
- 4.4. Realitzar activitats de sensibilització a les empreses, com per exemple jornades entre persones empresàries i persones amb discapacitat.
- 4.5. Assessorar a les empreses per a que puguin fer les adaptacions necessàries per a la contractació de persones amb discapacitat.
- 4.6. Fomentar el teletreball de les persones amb discapacitat.
- 4.7. Realitzar campanyes de treball o formacions conjuntes per apropar els petits comerços i les persones amb discapacitat com a font potencial d'ocupació.
- 4.8. En la contractació pública, penalitzar a aquelles empreses que no compleixen amb la quota legal de persones amb discapacitat.
- 4.9. Fer seguiment i control de les empreses que contracten persones amb discapacitat i reben subvencions per a la realització d'adaptacions del lloc de treball.

Habitatge

- 5.1. Incrementar els ajuts econòmics per a l'adaptació d'habitatges i edificis.
- 5.2. Incrementar el parc d'habitatge públic i que compleixi la normativa d'accessibilitat.
- 5.3. Garantir el compliment de la normativa d'accessibilitat dels habitatges.
- 5.4. Garantir que tant la nova construcció com la rehabilitació estigui adaptada.
- 5.5. Detectar habitatges i locals buits per a la possible conversió en habitatges adaptats, així com a través de la cessió de sòl públic.
- 5.6. Fomentar els habitatges amb suport.
- 5.7. Adaptar tots els recursos habitacionals municipals (ex: habitatges per a dones en situació de violència masclista).

Assistència socio-sanitària

- 6.1. Garantir l'accessibilitat als centres sanitaris (eliminació de barreres, ús de pantalles per a que les persones sordes puguin seguir el torn...)
- 6.2. Augmentar el nombre de places residencials adaptades.
- 6.3. Incrementar el nombre de professionals sanitaris que treballen a residències de persones amb discapacitat.
- 6.4. Formar el personal i contractar perfils que no només estiguin especialitzats en gent gran.
- 6.5. Aprofitar els aprenentatges fets durant el confinament per COVID-19 per a que es puguin realitzar consultes telemàtiques, especialment a l'àmbit social.
- 6.6. Millorar la coordinació entre els àmbits social i el sanitari.
- 6.7. Que al programa informàtic que fan servir els ambulatoris i hospitals es reculli el tipus i grau de discapacitat.
- 6.8. Proveir ambulatoris i hospitals de lliteres accessibles (ex: per a proves ginecològiques).
- 6.9. Consolidar la figura de l'assistent personal per tal que les persones amb discapacitat puguin dur a terme el seu projecte de vida amb la màxima autonomia.
- 6.10. Difondre el servei de teleassistència entre les persones joves amb discapacitat.
- 6.11. Ús de subtítols als televisors de residències i centres de dia.

Xarxes de suport

- 7.1. Augmentar el treball en xarxa multidisciplinari entre diferents entitats públiques i privades.
- 7.2. Crear grups d'ajuda per a famílies, amb suport de professionals de la psicologia i del treball social.
- 7.3. Augmentar la cooperació entre les entitats.
- 7.4. Potenciar el suport del voluntariat per fomentar la inclusió i la participació a la vida associativa.

Accés a les TIC

- 8.1. Proporcionar ajuts per a que tothom que vulgui i no s'ho pugui permetre econòmicament, pugui accedir a les TIC (ex: joves o persones grans que puguin disposar d'un ordinador).
- 8.2. Abans d'implementar noves tecnologies, analitzar si les existents són accessibles o si poden ser-ho.
- 8.3. A l'hora de fer adaptacions tecnològiques, incorporar a les persones amb discapacitat en el seu desenvolupament i tenir en compte les discapacitats cognitives, visuals i auditives.
- 8.4. Garantir que realment els webs dels ajuntaments compleixen amb un nivell d'accessibilitat i d'usabilitat Doble-A.
- 8.5. Incorporar la figura de l'assessor/a telemàtic per a les gestions online (tant virtual com presencial en els casos que sigui necessari).
- 8.6. Organitzar formacions en TIC adaptades a les diferents discapacitats.

Participació

- 9.1. Donar visibilitat a les persones amb discapacitat, per exemple a través de la revista o la ràdio municipal.
- 9.2. Garantir la participació de persones amb discapacitat a tots els àmbits/àrees temàtiques de l'Ajuntament (participació inclusiva i transversal).
- 9.3. Garantir la participació de les entitats de persones amb discapacitat a la vida del municipi, més enllà de la celebració del Dia Mundial de la Discapacitat.

Lleure i oci

- 10.1. Unir esforços per a realitzar campanyes de sensibilització.
- 10.2. Exigir subtítols i llengua de signes als esdeveniments culturals.
- 10.3. Proporcionar finançament públic per a la figura del monitor/a o vetllador/a per a les activitats de lleure i oci infantils.
- 10.4. Crear tallers inclusius on tothom pugui participar, tingui o no una discapacitat.
- 10.5. Acompanyament especialitzat i individualitzat a zones esportives.
- 10.6. Destinar recursos econòmics per a finançar professionals especialitzats en la inclusió.
- 10.7. Garantir l'accessibilitat dels hotels sense haver de pagar un complement en concepte d'accessibilitat.
- 10.8. Donar a conèixer i promocionar els espais i recursos de lleure i oci que disposen d'elements accessibles (ex: museu amb bucle magnètic), com per exemple a través d'una secció especial al web de l'AMB i a web dels ajuntaments).

Altres

- 11.1. Incloure les polítiques de discapacitat a les polítiques de l'ajuntament de qualsevol àmbit.

RECOMANACIONS

Pel que fa a la implementació de les mesures proposades pels diferents agents implicats i amb l'objectiu de treballar per a la plena inclusió de les persones amb discapacitat així com per garantir-ne els seus drets, es recomana activar mecanismes a tres nivells:

- 1. Impulsar un pla d'acció a nivell intermunicipal que doni resposta a part de les necessitats i propostes identificades en la present diagnosi.**

El pla inclouria 5 grans eixos de treball:

- 1.1. Endegar iniciatives i accions de comunicació conjuntes que afavoreixin la sensibilització i conscienciació de la ciutadania pel que fa als drets de les persones amb discapacitat en els diferents àmbits d'acció (accessibilitat, mobilitat, educació, ocupació...).
- 1.2. Desenvolupar continguts, en forma de píndoles formatives (accessibles, online), adreçades al personal dels diferents nivells i àmbits de l'administració municipal per tal de sensibilitzar i donar a conèixer, des de l'òptica local, els drets, necessitats i recursos adreçats a les persones amb discapacitat.
- 1.3. Impulsar espais periòdics de coordinació i intercanvi intermunicipal amb l'objectiu de:
 - Compartir experiències i coneixement.
 - Organitzar grups de treball per àmbits/focus d'interès/prioritats.
 - Fer seguiment dels acords presos a nivell tècnic i polític en aquesta matèria.

- 1.4. Establir estratègies per a desenvolupar les diferents mesures proposades pels agents implicats en el marc del present estudi tenint en compte els àmbits plurimunicipals que es donen a l'AMB, especialment pel que fa a les accions en el terreny de la mobilitat, l'ocupació i l'educació.
- 1.5. Promoure una taula de coordinació entre els diferents nivells de l'administració (local, AMB, Diputació, Generalitat...) per tal d'incidir i fer seguiment d'aquelles mesures proposades en què les competències no són estrictament locals (educació, salut...).

2. A nivell municipal es proposa:

- 2.1. Fomentar la realització de diagnòstic sobre la situació de les persones amb discapacitat als municipis (només el 25% l'han fet) així com l'elaboració del Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat com a instrument per articular la política de les corporacions locals en matèria de discapacitat (només el 15,6% dels ens locals tenen elaborat el Pla).
- 2.2. Promoure un sistema d'auditoria d'accessibilitat als municipis que estableixi uns criteris mínims que permeti, dins les singularitats existents, la comparabilitat entre els ens locals (actualment, només el 6,3% dels municipis tenen un servei d'auditoria a l'accessibilitat). En aquesta línia, es proposa transparentar al grau de compliment dels Plans d'accessibilitat de cada municipi (4 de cada 5 municipis de l'AMB no disposen de Pla Local d'accessibilitat) i posar en valor aquells que han desplegat pràctiques de referència en aquest àmbit.
- 2.3. Garantir la participació de les persones amb discapacitat en tots aquells espais de presa de decisions que es donen a nivell local (consells, taules de treball, processos participatius, diagnòstic...).
- 2.4. Definir espais de coordinació entre personal tècnic municipal, federacions, entitats i persones amb discapacitat per tal de detectar necessitats, planificar accions, fer-ne el seguiment i l'avaluació...

3. A nivell de l'AMB es proposa seguir promovent instruments d'anàlisi i reflexió en aquest àmbit. Concretament:

- 3.1. Presentar les principals conclusions i recomanacions de la diagnòstic a nivell tècnic i polític, juntament amb una proposta de pla d'acció, amb l'objectiu de promoure la implicació i lideratge dels ens locals en la implementació de les principals mesures recollides al llarg d'aquest procés.
- 3.2. Donar a conèixer les pràctiques de referència que actualment s'estan portant a terme als municipis que conformen l'AMB. Aquest banc d'iniciatives inspiradores podria nodrir-se inicialment de la trentena de pràctiques recollides en el present estudi (apartat 3.1) i en el futur anar-se actualitzant amb les noves accions que es vagin implementant.
- 3.3. Desenvolupar un *check-list* que serveixi de guia als ens locals a l'hora d'analitzar les accions implementades i/o que podrien promoure en els diferents àmbits tenint en compte els principis de la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat (CDPD). En aquest sentit, es podria fer una adaptació digitalitzada del qüestionari utilitzat per fer la consulta als Ajuntaments en el marc del present estudi (veure Annex B).

- 3.4. Establir estratègies de cooperació amb els diversos agents implicats (administració, federacions i entitats, persones amb discapacitat i familiars...) que permeti garantir la recopilació i difusió de dades actualitzades i fiables per a la detecció de necessitats i la presa de decisions entorn la discapacitat i els diferents àmbits de treball.

1 INTRODUCCIÓ

1.1. PRESENTACIÓ

Una de les missions de l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona és treballar per a la promoció de la implementació de polítiques públiques per a la millora de les condicions de vida de la ciutadania, abordant de manera transversal totes les qüestions i problemàtiques relatives al desenvolupament metropolità, així com la lluita contra les desigualtats socials. En aquest marc s'especifiquen línies d'actuació moltes de les quals poden tenir un impacte directe en els drets i la qualitat de vida de les persones amb discapacitat.

En concret, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, en el marc de les seves competències aprovades en la Llei 31/2010 en l'article 14. apartat H proposa "Promoure la implantació de polítiques públiques en matèria de foment de la cohesió social i territorial amb la finalitat de millorar les condicions de vida dels ciutadans i l'equilibri territorial dels municipis que la integren."¹ En la mateixa línia, l'any 2017 el Consell Metropolità de l'AMB va aprovar una proposta de resolució sobre accions per una Àrea Metropolitana de Barcelona més accessible amb l'objectiu de seguir avançant positivament cap a aquesta fita.

Per una altra banda, l'Observatori de la Discapacitat Física (ODF) és un instrument tècnic al servei de la societat per a la recopilació, sistematització, actualització, generació i difusió d'informació relacionada amb l'àmbit de la discapacitat.

En aquest context, l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Observatori de la Discapacitat Física han encarregat a D'EP Institut, consultora especialitzada en l'àmbit social, el suport tècnic per a l'elaboració d'una diagnosi sobre les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica.

1.2. OBJECTIUS

L'objectiu general de la demanda ha estat rebre un assessorament per a realitzar una diagnosi de les necessitats del col·lectiu amb discapacitat física i orgànica resident a l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

Els principals objectius de l'estudi han estat:

- Detectar les necessitats no cobertes de les persones amb discapacitat física i orgànica.
- Explorar àrees de millora per part de les administracions públiques.

¹ <http://www.amb.cat/s/web/amb/la-institucio/marc-juridic.html>

1.3. METODOLOGIA

A continuació es descriuen cadascuna de les fases que s'han seguit per a aquesta assistència tècnica.

1. Reunió inicial

D'EP Institut i les persones responsables del projecte per part de l'Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i l'Observatori de la Discapacitat Física (ODF) van portar a terme una reunió inicial el dia 9 de setembre del 2019 on es van concretar els objectius i finalitats de la intervenció, la documentació a lliurar, els actors que participarien en el procés, el calendari i el pla de treball proposat.

A aquesta reunió inicial també es van acordar els 10 àmbits en què es centraria l'estudi:

- Accessibilitat
- Mobilitat
- Educació
- Ocupació
- Habitatge
- Assistència sòcio-sanitària²
- Xarxes de suport
- Accés a les TIC
- Participació
- Lleure i oci

2. Cerca i anàlisi documental

L'equip del projecte ha realitzat durant el 2019 una revisió de la informació existent per tal de conèixer la realitat de les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica.

Aquesta anàlisi documental ha incorporat, entre d'altres, els següents documents:

- AMB, 2017. Guia d'implantació dels plans d'accessibilitat als municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- AMB, 2019. Infografies. La discapacitat als nostres municipis.
- AMB, 2019. Infografies. La discapacitat a les nostres societats.

² Inicialment, l'àmbit que es va escollir era el de l'assistència sanitària, però una vegada realitzada una primera revisió bibliogràfica i algunes entrevistes, es va considerar interessant incorporar també la part d'assistència social.

- Cocemfe, 2015. Discapacitat, integració i el paper de les TIC.
- GESOP, 2017. Mobilitat i transport públic entre persones amb alguna discapacitat física.
- GESOP, 2018. L'òmnibus de GESOP.
- COCEMFE Barcelona i Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 2017. Estratègia metropolitana per al desenvolupament del model social de la discapacitat. Guia d'implantació dels plans d'accessibilitat.
- Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i COCEMFE Barcelona, 2019. Guia participativa de les entitats del sector de la discapacitat amb recomanacions per a un comerç accessible i amigable.
- Observatori de la Discapacitat, 2014-2018. Monogràfics.

Per a més informació sobre la documentació consultada per a la realització d'aquest estudi, consultar la bibliografia al final del present document.

3. Assistència i realització d'una enquesta entre les persones assistents al I Congrés sobre el Dret a l'Autonomia Personal

D'EP Institut va assistir al I Congrés sobre el Dret a l'Autonomia Personal organitzat per COCEMFE Barcelona celebrat els dies 21 i 22 d'octubre del 2019 al Centre de Convencions Internacional de Barcelona. A més de poder recollir les visions dels diferents col·lectius i conèixer les últimes novetats en matèria d'autonomia personal, D'EP Institut va elaborar un qüestionari que va fer arribar a totes les persones assistents.

L'objectiu d'aquesta enquesta ha estat obtenir informació de primera mà sobre les necessitats de les persones amb discapacitat. El qüestionari es pot consultar a l'Annex A del present document.

Les característiques tècniques de l'enquesta han estat les següents:

Univers: persones assistents al I Congrés de l'Autonomia Personal.

Grandària de la mostra: 83 entrevistes vàlides.

Tipus d'entrevista: online.

4. Realització d'entrevistes en profunditat a informants clau

Amb l'objectiu de completar la diagnosi, s'han realitzat un total de 5 entrevistes en profunditat a informants clau de les següents entitats i ajuntaments:

DATA	NOM	CÀRREG	ENTITAT/AJUNTAMENT
31/10/2019	Carmen Arana	Presidenta / Assessora-comissionada de l'Alcaldia per a l'impuls de les Polítiques de Discapacitat	TEMYQUE / Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
5/11/2019	Montserrat Pallarès	Presidenta	COCEMFE BARCELONA
11/11/2019	Marta Hernández	CAP UI Serveis Socials i Dependència	Ajuntament de Castelldefels
13/11/2019	Encarna Sánchez	Coordinadora tècnica	Cordibaix
15/11/2019	Carolina Sánchez	Coordinadora de Serveis Socials	Ajuntament de Badia del Vallès

5. Elaboració d'una diagnosi inicial

A partir de la informació recollida (dades secundàries, resultats de l'enquesta a persones assistents al Congrés i entrevistes en profunditat), a finals de l'any 2019 D'EP Institut va elaborar un document de diagnosi inicial sobre les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica.

Aquest document va ser presentat per D'EP Institut i validat pel grup motor el dia 14 de novembre del 2019.

6. Realització d'una consulta online

Amb l'objectiu d'analitzar els consensos i/o dissensos respecte a la diagnosi inicial i les necessitats identificades, D'EP Institut va realitzar una consulta online dirigida tant als municipis de l'AMB com a entitats i persones amb discapacitat.

Les característiques tècniques de l'enquesta han estat les següents:

Univers: municipis de l'AMB³, entitats i persones amb discapacitat.

Grandària de la mostra: municipis de l'AMB: 32; entitats i persones amb discapacitat: 29.

Tipus d'entrevista: online.

Els qüestionaris es poden consultar als Annexos B (ajuntaments) i C (entitats i persones amb discapacitat) del present document.

7. Realització de grups de discussió online

Amb l'objectiu de definir propostes (mesures i accions) en base a la diagnosi, entre els dies 15 i 21 de maig del 2020 s'han realitzat 4 grups de discussió online a través de la plataforma Zoom⁴.

Les característiques dels grups han estat les següents:

DATA	NOMBRE DE PARTICIPANTS	PERFILS PARTICIPANTS
15/5/2020	11	5 ajuntaments: Sant Boi de Llobregat, Castelldefels, Sant Climent de Llobregat, Sant Cugat del Vallès i Santa Coloma de Gramenet. 2 entitats: AACCIC i implantecoclear.org. 2 persones amb discapacitat. 1 familiar de persona amb discapacitat.
20/5/2020	11	6 ajuntaments: La Palma de Cervelló, Ripollet, Sant Feliu de Llobregat, Gavà, Torrelles de Llobregat i el Papiol. 4 entitats: Asociación Alcer, Fundació Catalana per la Paràlisi Cerebral, Amputats Sant Jordi i Associació Discapacitats Sant Feliu de Llobregat. 1 persona amb discapacitat.
20/5/2020	9	5 ajuntaments: Sant Adrià del Besòs, Cerdanyola del Vallès, Sant Vicenç dels Horts, Viladecans i Santa Coloma de Cervelló. 2 entitats: cefis i Auxilia. 1 empresa: park4dis. 1 persona amb discapacitat.
21/5/2020	10	8 ajuntaments: Castellar del Vallès, Sant Cugat del Vallès, el Prat de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Barberà del Vallès, Sant Andreu de la Barca, Badia del Vallès i Montcada. 1 persona amb discapacitat.

³ Excepte Barcelona.

⁴ Els grups de discussió estaven convocats pels dies 19 de març del 2020 a Santa Coloma de Gramenet, 24 de març a Sant Boi de Llobregat i 26 de març a Sant Cugat del Vallès. Però degut a la declaració de l'estat d'alarma per COVID-19 el dia 13 de març del 2020, els grups es van suspendre i van ser convocats per al mes de maig en la modalitat virtual.

8. Elaboració d'un informe provisional

A partir de tota la informació recollida, s'ha elaborat un informe provisional de resultats.

9. Validació del resultats

Amb l'objectiu de validar els resultats per part de totes les persones participants a l'estudi, s'ha enviat un resum dels resultats en format formulari per tal de recollir altres propostes i suggeriments, i també s'ha realitzat una última sessió de treball online el dia 13 de juny del 2020 amb aquest mateix objectiu.

10. Elaboració de l'informe final de resultats

Finalment, i una vegada revisats i incorporats els comentaris i suggeriments, D'EP Institut ha elaborat l'informe final de resultats.

El present informe es divideix en quatre blocs: la primera part, més introductòria i metodològica; la segona part, de diagnòstic de necessitats; una tercera part, més propositiva i finalment; l'apartat de conclusions i recomanacions.

A l'apartat 2, es presenten les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica als municipis de l'Àrea Metropolitana pels àmbits de treball abans explicitats i, seguidament, atès el context en què es va dur a terme la última fase de la recollida d'informació de l'estudi, es va considerar interessant incorporar una reflexió sobre noves necessitats en matèria de discapacitat als municipis de l'AMB derivades de la COVID-19.

A l'apartat 3 de l'informe es presenten en primer lloc tot un llistat de pràctiques de referència en matèria de discapacitat, segmentades per àmbits, desenvolupades als municipis de l'AMB. A continuació, i també per àmbits, es presenten les mesures i accions proposades pels agents participants a l'estudi per tal de millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat física i orgànica.

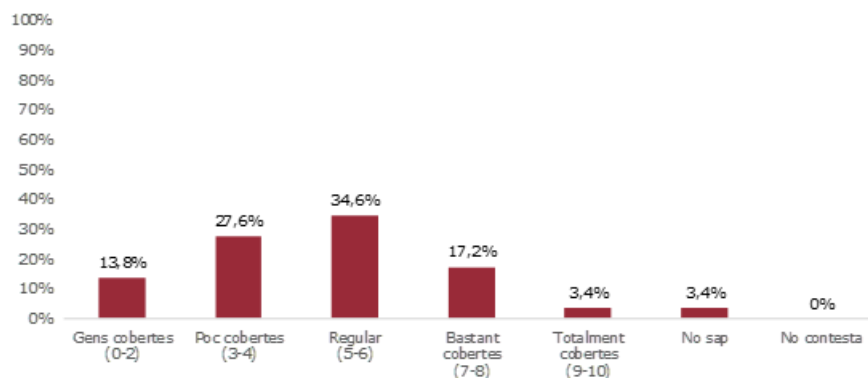
Finalment, i per tancar l'informe, a l'apartat 4 es presenten les conclusions i recomanacions.

2 NECESSITATS

2.1. NECESSITATS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA I ORGÀNICA

La major part de les entitats de persones amb discapacitat consideren que les necessitats de les persones amb discapacitat estan mitjanament o poc cobertes, concretament el 62,2%.

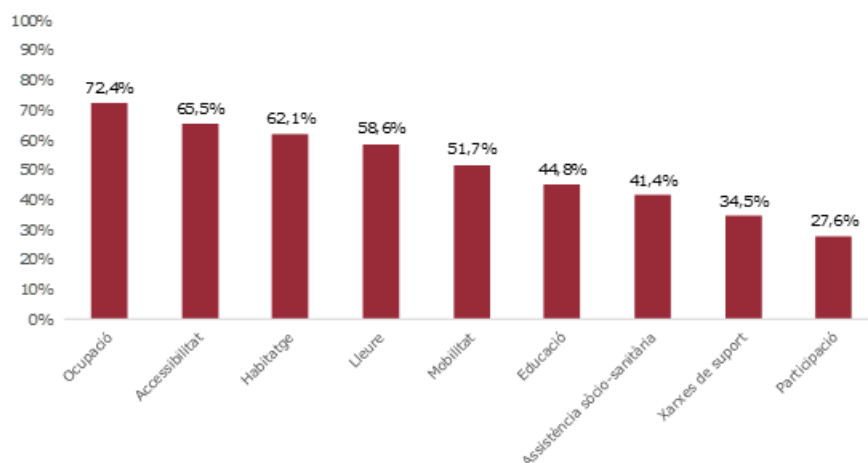
Fins a quin punt diria que les necessitats de les persones amb discapacitat estan cobertes (al territori d'actuació de l'entitat)
Escala del 0 al 10

Base (entitats i persones amb discapacitat): 29
Múltiple

Segons les entitats, dels 10 àmbits plantejats, les necessitats de les persones amb discapacitat es concentren especialment a les àrees d'ocupació i accessibilitat.

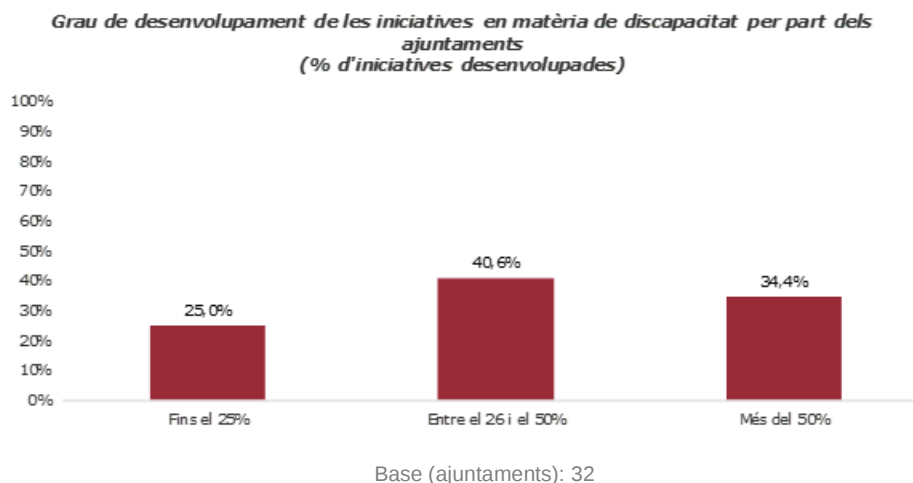
Quines diria que són les principals necessitats del col·lectiu al que s'adreça l'entitat? (al territori d'actuació de l'entitat)

Base (entitats i persones amb discapacitat): 29
Múltiple

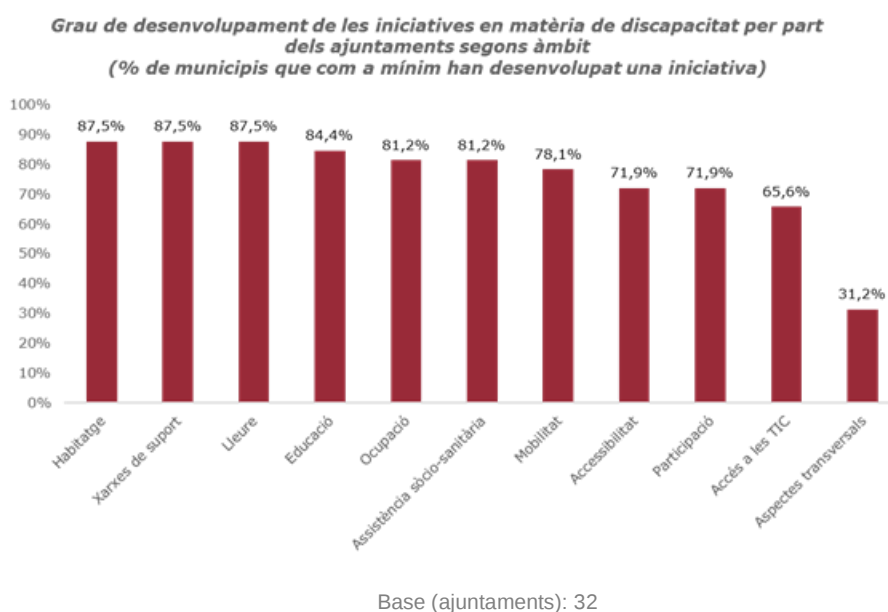
A l'enquesta que es va distribuir entre els municipis de l'AMB es van plantejar un total de 53 iniciatives en matèria de discapacitat a partir de recomanacions a nivell tant europeu com de l'estat, agrupades segons els 10 àmbits de treball prèviament seleccionats.

Del total d'iniciatives, només el 34,4% dels municipis havia desenvolupat l'any 2019 més de la meitat; el 40,6% havia desenvolupat entre el 26 i el 50%, i el 25% dels municipis havien posat en marxa fins al 25% de les mesures.

Pel que fa als àmbits concrets, a habitatge; xarxes de suport i lleure és on més municipis han desenvolupat accions en matèria de discapacitat.

Per una altra banda, quan analitzem el grau de desenvolupament de les diverses iniciatives segons grandària del municipi, la grandària només s'associa amb un major grau de desenvolupament de les iniciatives en matèria d'educació.

II.1.1.- Accessibilitat

Malgrat els avenços realitzats durant els últims anys en matèria d'accessibilitat, es considera que encara hi ha un llarg camí a recórrer en aquest àmbit.

“Se ha avanzado mucho en los últimos años, pero sigue existiendo obras sin señalizar, escalones en las calles sin alternativa, parques para niños sin columpios accesibles, servicios que no facilitan la información de forma que sea accesible para todos, y un largo etc.”
[persona assistent al Congrés de la resta d'Espanya]

Les necessitats detectades en matèria d'accessibilitat són les següents:

— Incompliment o manca de normativa.

Es considera que no sempre hi ha una normativa als municipis en matèria d'accessibilitat, o que quan n'hi ha, aquesta s'incompleix:

“No hi ha un Pla urbanístic per garantir la real accessibilitat als diferents punts i llocs de la ciutat, el que es fan són coses puntuals, no hi ha un pla integral, ni que tingui en compte l'accessibilitat universal.”

[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

“Manquen polítiques fermes en disseny integrals de municipis i ciutats basat en l'accessibilitat per tothom (edificació, visual, comunicació i transport). Les barreres arquitectòniques continuen essent limitacions importants per a l'accés a serveis bàsics (serveis socials, ajuntaments, centres de salut...) Sobretot a les zones rurals on els edificis públics són edificacions antigues i amb greus dificultats per aplicar mesures per millorar la seva accessibilitat. En el sector del comerç continua havent un gran nombre de comerços inaccessibles.”

[persona assistent al Congrés de la resta de Barcelona]

“Es redacten plans d'accessibilitat municipal, però en molts casos no es duen a terme.”

[grup de discussió]

També s'argumenta que de vegades la normativa d'accessibilitat només es compleix per a evitar sancions, però no per convenciment, per la qual cosa no són mesures efectives:

“Porque no hay nada accesible, ni pavimento, ni accesos, los establecimientos privados buscan eludir la multa y no la accesibilidad real, las plazas de aparcamiento con accesibilidad son escasos y muchas veces poco adaptadas.”

[persona assistent al Congrés de la resta d'Espanya]

“Locals amb lavabos adaptats que acaben ser magatzems, o que estan adaptats i no són accessibles.”

[persona entrevistada]

En aquest sentit, el grau de compliment de les mesures recomanades en matèria d'accessibilitat als municipis de l'AMB és baix, com es podrà observar al gràfic posterior:

- El 62,5% dels municipis de l'AMB compten amb itineraris accessibles als edificis municipals.
- El 21,9% dels municipis han elaborat un Pla Local de Promoció de l'Accessibilitat de les Persones amb Discapacitat.
- El 21,9% dels municipis ofereixen formes d'assistència humana o animal i intermediaris per facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions obertes al públic.
- El 18,5% dels municipis han incorporat requisits d'accessibilitat a les Ordenances d'Inspecció Tècnica d'Edificis.
- El 9,4% dels municipis ha dotat als edificis i altres instal·lacions obertes al públic de senyalització en Braille i en formats de fàcil lectura i comprensió.
- El 6,3% dels municipis disposen d'un servei d'auditoria a l'accessibilitat.

— Manca d'accessibilitat, tant a espais públics com privats.

Parades d'autobús, rampes, parcs i jardins constitueixen alguns dels espais públics que presenten problemes d'accessibilitat:

“Se ha avanzado mucho en los últimos años pero siguen existiendo obras sin señalizar, escalones en las calles sin alternativa, parques para niños sin columpios accesibles, servicios que no facilitan la información de forma que sea accesible para todos, y un largo etc.”

[persona entrevistada]

“Hi ha moltes barreres arquitectòniques als municipis que dificulten i molt la mobilitat.”

[persona assistent al Congrés de la resta de la província de Barcelona]

“Hi ha barreres arquitectòniques dins les ciutats: escales, voreres, portes automàtiques, comerços... i edificis públics com centres d'atenció primària o centres culturals.”

[grup de discussió]

“Manca de pictogrames i d'encaminaments per a persones cegues.”

[grup de discussió]

“Incoherència d'un transport públic ben adaptat però una infraestructura per accedir-hi poc adaptada.”

[grup de discussió]

Pel que fa als espais privats, se'ns destaquen problemes d'accessibilitat a establiments i comerços:

"Vaig al banc i no puc picar la porta."
[persona entrevistada]

"A vegades no tens més nassos que haver d'anar a comprar a centres comercials [en comptes del comerç local, perquè no és accessible]."
[persona entrevistada]

Però també a locals d'oci (teatres, cinemes...):

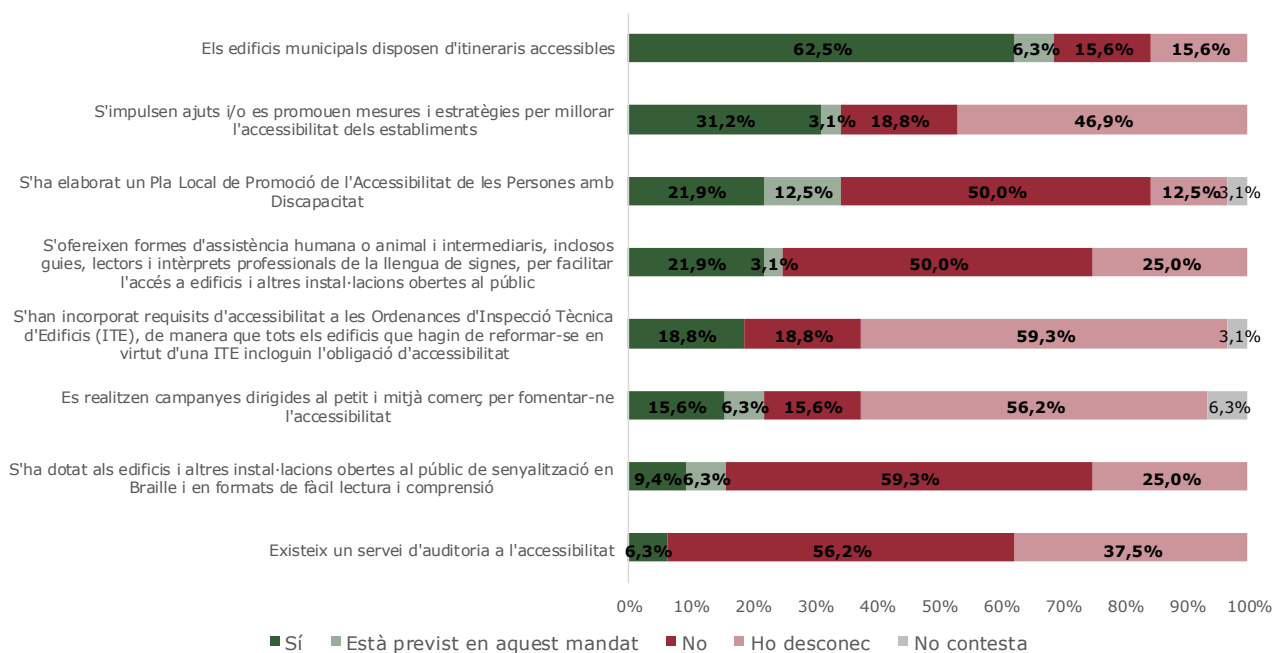
"A pocs teatres pots estar a una fila adient, et posen al final: persones que no hi veuen, no hi senten bé... Als cines et trobes l'altra cara de la moneda, sota la pantalla."
[persona entrevistada]

"Falta de oportunitats d'oci o places suficients."
[persona assistent al Congrés de la resta d'Espanya]

En aquesta línia, segons assenyalen els ens locals:

- El 31,2% dels municipis de l'AMB han impulsat ajuts i/o promogut mesures i estratègies per millorar l'accessibilitat dels establiments.
- El 15,6% dels municipis de l'AMB han realitzat campanyes dirigides al petit i mitjà comerç per fomentar-ne l'accessibilitat.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

Una altra necessitat en l'àmbit de l'accessibilitat detectada és la:

— **Manca de formació i manteniment.**

Es detecta una manca de formació entre el personal que ha d'utilitzar eines que facilitin l'accessibilitat de les persones amb discapacitat, com per exemple els bucles magnètics, així com també el seu manteniment.

“Falta de formació al personal sobre la utilització i el manteniment dels bucles magnètics instal·lats.”

[grup de discussió]

II.1.2.- Mobilitat

Les necessitats detectades en matèria de mobilitat són les següents:

— **Manca d'accessibilitat al metro, bus, i especialment a la RENFE.**

Es posa de manifest la manca d'opcions de transport públic accessibles:

"Tu no pots planificar fins el mateix dia el teu viatge. I quan publiquen els trens adaptats, no saps quin és el vagó per cadira de rodes..."
[entrevista]

"(...) el transport en general, sense aterrar en el taxi, diuen que està adaptat però l'altre dia ens vam quedar enganxades al metro (...). Intentar passar de la via al vagó hi ha estacions que hi ha de pràcticament un pam: estan pensades per persones amb cadires de rodes que van acompanyades no per les que volem tenir la nostra autonomia personal: si els altres ho poden fer perquè nosaltres no?"
[entrevista]

"Sortir de la ciutat per anar a treballar o estudiar és molt complicat, la Renfe no és accessible i els autobusos moltes vegades no tenen rampes que funcionen o no volen baixar-les."
[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

"Municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona que depenen dels seus serveis i recursos i tenen dificultat per accedir-hi, degut a la falta de transport públic."
[grup de discussió]

"Que haya un 85% de estaciones de metro accesibles no es real. Con silla eléctrica no se puede acceder a algunos vagones."
[grup de discussió]

Segons l'enquesta realitzada entre els municipis de l'AMB:

- El 74,9% afirmen que el transport públic del municipi és accessible per a les persones amb discapacitat.

Així com també la manca d'espai i de seguretat per a les persones amb discapacitat:

"Dificultades con el acceso y la seguridad en el autobús. El conductor no hace nada para garantizar la seguridad pasiva."
[grup de discussió]

En aquesta línia:

- Només el 18,7% dels municipis reconeixen haver format el personal del sistema de transport públic per atendre adequadament les persones amb discapacitat.

— Mancances al servei de taxi.

Les dificultats que es presenten a l'hora de fer servir el servei de taxi adaptat també és un tema recurrent: temps d'espera, horaris, etc.

“El servei porta a porta dels taxis de l'AMB: a vegades és impossible contactar o amb temps d'espera molt llargs. Els diumenges no funciona, a partir de les 22h de la nit (tampoc); si tens una urgència què fas? No pots anar al teatre?”
[entrevista]

“És un servei més per donar feina que per donar un servei de qualitat. Afortunadament estan sortint serveis que funcionen millor.”
[entrevista]

“El transport de taxis adaptats funciona bastant malament a tots els municipis de l'AMB.”
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

“Falta taxis adaptats, servei precari que s'utilitza quan es pot i no quan es necessita.”
[grup de discussió]

Segons l'enquesta realitzada entre els municipis de l'AMB:

- Només el 31,2% dels municipis promouen fórmules per homogeneïtzar el servei “porta a porta” com un servei de transport públic complementari.
- Cap dels municipis ha desenvolupat una Ordenança local específica reguladora del servei de taxi accessible que contingui una reserva de taxis “accessibles”, d'almenys el 5%.

— Mal ús de les targetes d'aparcament.

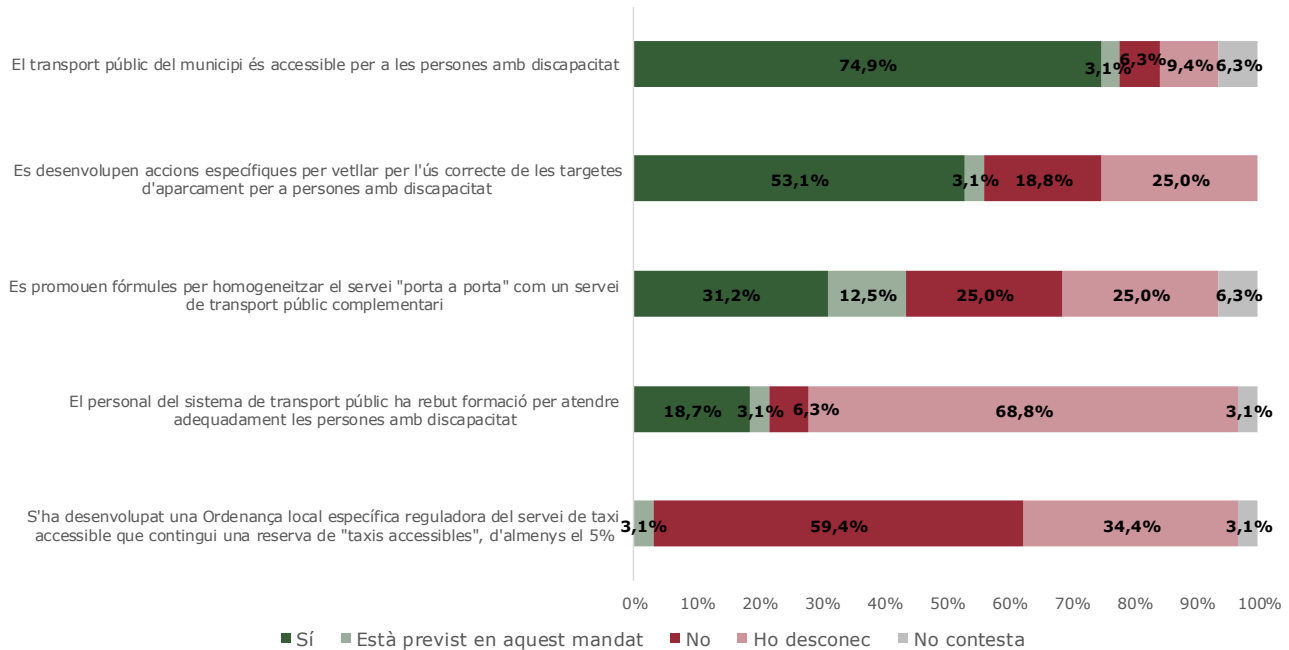
Finalment, la mala praxis en la utilització de les targetes d'aparcament per part del propi col·lectiu constitueix una altra de les limitacions a la mobilitat de les persones amb discapacitat.

“El problema del mal ús de les targetes d'aparcament continua essent un punt negre dins el col·lectiu.”
[persona assistent al Congrés de la resta de Barcelona]

En aquest sentit:

- Només el 53,1% dels municipis de l'AMB desenvolupen accions específiques per vetllar per l'ús correcte de les targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.3.- Educació

El resum de la diagnosi de l'àmbit de l'educació per a les persones amb discapacitat física i orgànica és que l'educació inclusiva no s'ha fet realitat.

“No és efectiva l'educació inclusiva.”
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

A nivell específic, es considera que:

- **La capacitat de les famílies per escollir escola és limitada**, ja sigui per mancances en l'accessibilitat o en els recursos de suport (especialment vetlladors/es):

“Entorns per accedir als centres educatius poc adaptats... Materials educatius online poc o gens adaptats...”
[grup de discussió]

“Encara hi ha poques escoles adaptades i amb recursos, professors, per alumnes amb necessitats especials.”
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

“Discriminació de les famílies que son dirigides a escoles especials privades i no tenen prou recursos per fer front a les quotes de aquestes.”
[grup de discussió]

“Manca de sensibilitat dins els centres educatiu cap a les persones amb discapacitat.”
[grup de discussió]

“Necessitat de la figura de vetllador tant en l'espai educatiu, com en l'espai de menjador i de lleure.”
[grup de discussió]

Malgrat aquesta diagnosi,

- El 84,4% dels municipis de l'AMB afirma que les persones amb discapacitat del seu municipi poden accedir a una educació primària i secundària inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres.

- Els centres presenten **manca de recursos per a una educació inclusiva**.

“No hi ha inversió pública suficient per fer-la realitat i tampoc un model clar i efectiu d'educació inclusiva per a tots els infants.”
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

“Falten recursos a les escoles ordinàries per adaptar-se a les necessitats de nens amb necessitats educatives especials.”
[grup de discussió]

“Dificultat per reconduir i prendre mesures en situacions d'assetjament a nens discapacitats en escoles ordinàries.”
[grup de discussió]

“Hi ha un dèficit en els sistemes d'avaluació dels objectius dels PI d'alumnes amb necessitats educatives específiques.”
[grup de discussió]

Per exemple, com veiem a l'enquesta realitzada entre els municipis de l'AMB:

- Només al 53,2% dels municipis es realitzen campanyes de sensibilització vers les discapacitats als seus centres educatius.

— La formació bàsica del professorat no és suficient.

“Desconeixement total de com fer inclusives les sessions dins l'aula i, sobretot, les d'educació física. Hi ha un gran desconeixement per part del professorat de tècniques per poder adaptar les sessions, les dinàmiques d'aula i les sortides i excursions inclusives i accessibles. Es continua permeten poder apartar infants amb diversitat funcional en sales apart durant hores lectives, per la manca d'adaptació de les activitats que realitzen la resta d'alumnat.”

[persona assistent al Congrés de la resta de Barcelona]

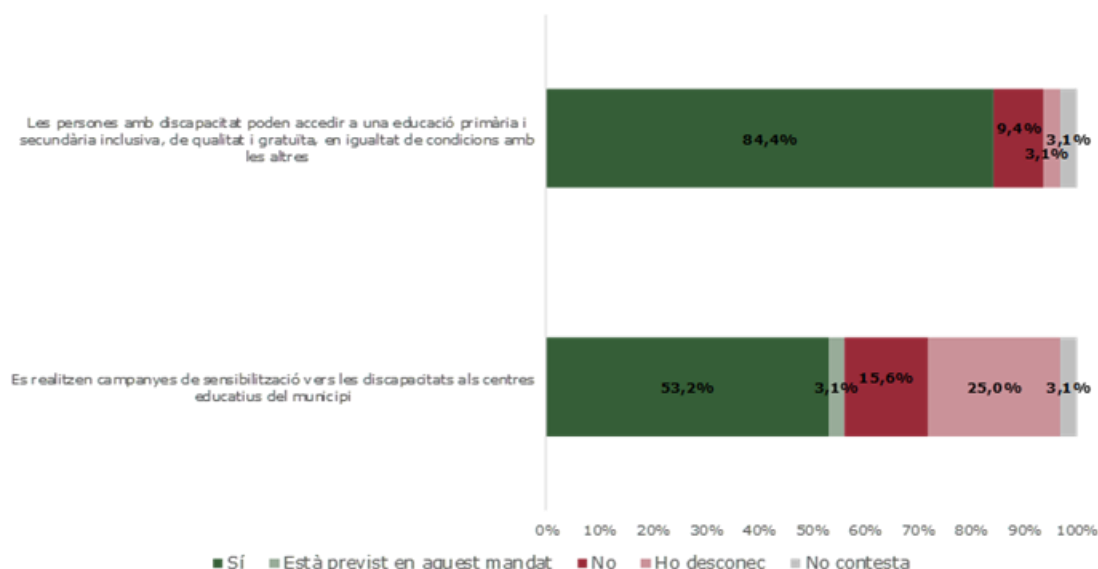
— I hi ha una manca de suport a estudiants a mesura que van avançant en les etapes educatives.

“Els alumnes majors de 16 anys perden tot el suport dins les aules per poder continuar els seus estudis, això genera abandonament dels estudis en molts infants. Tanmateix, les beques per a alumnes amb discapacitat no observen els Graus Mitjans ni Superiors, limitant les sortides professionals.”

[persona assistent al Congrés de la resta de Barcelona]

“Falta d'acompanyament per a les famílies amb nens que acaben l'etapa obligatòria.”
[grup de discussió]

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.4.- Ocupació

A l'àmbit de l'ocupació de les persones amb discapacitat física i orgànica:

- S'assenyalen especialment **mancances en l'accés/integració a l'empresa ordinària.**

"No hi ha igualtat d'oportunitats d'accés."
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

"A l'empresa privada no l'interessem."
[grup de discussió]

En aquest sentit, l'enquesta realitzada ens assenyala que:

- Només el 53,1% dels municipis de l'AMB vetllen perquè es facin els ajustos raonables per a les persones amb discapacitat al lloc de treball.
- Només el 43,7% dels municipis incorporen clàusules socials que prioritzin les empreses licitadores que facin esforços de responsabilitat legal social contractant persones amb discapacitat.
- Només el 37,5% dels municipis promouen l'adquisició d'experiència laboral al mercat de treball obert entre les persones amb discapacitat.
- Només el 25% dels municipis promouen programes de rehabilitació vocacional i professional, manteniment de l'ocupació i reincorporació al mercat de treball adreçats a persones amb discapacitat.
- Només el 9,4% dels municipis han elaborat un Pla Local de Promoció de la Formació i l'Ocupació de les Persones amb Discapacitat.

- **Combinat amb l'incompliment de la llei.**

"No es compleix normativa d'obligatorietat de les empreses del 2%."
[persona assistent al Congrés de la resta de Catalunya]

"No es compleixen els mínims de contractació pública."
[grup de discussió]

Des de la perspectiva dels ens locals:

- Només el 50% dels ajuntaments de l'AMB reconeixen contractar el 5% o més de persones amb discapacitat.

- **I la manca de coneixement/conscienciació per part de les empreses de les capacitats de les persones amb discapacitat.**

"Les persones amb discapacitat poden fer moltes coses. És posar-se en la pell de l'altre, pensar què poden fer aquestes persones. Falta molt d'això a les empreses, posar-se al lloc de l'altre."
[entrevista]

“Falta de políticas inclusivas y olvido de que las personas con diversidad funcional también son productivas.”

[persona assistent al Congrés de la resta d'Espanya]

“Hi ha por per part de les empreses.”

[persona entrevistada]

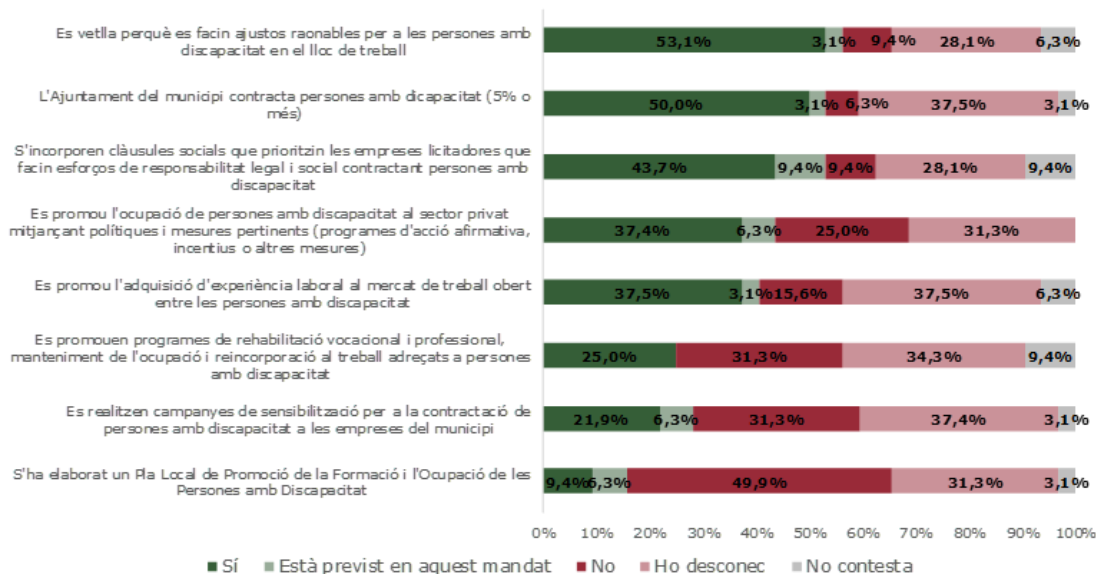
“Hi ha una falta de coneixement de les empreses sobre les capacitats laborals de la gent discapacitada.”

[grup de discussió]

En aquest àmbit:

- El 37,5% dels municipis de l'AMB reconeixen promoure l'ocupació de persones amb discapacitat al sector privat.
- El 21,9% realitzen campanyes de sensibilització per a la contractació de persones amb discapacitat a les empreses del municipi.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.5.- Habitatge

Pel que fa a l'àmbit de l'habitatge:

- S'assenyala les **dificultats d'accés a habitatge adaptat**, tant de lloguer com de compra.

"Hi ha gent que ha hagut de marxar d'un municipi de l'Àrea Metropolitana i venir a viure a Barcelona. Prou càrrega tens amb la malaltia que a sobre t'hagis de buscar un altre municipi."
[entrevista]

"El preu de l'habitatge no és assumible per una economia mitja/baixa i menys si necessites un habitatge accessible, a banda hi han molt pocs pisos accessibles, entenent lo bàsic: plantes baixes o pisos amb ascensor i portes suficientment grans per cadires de rodes."
[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

"Llarg temps d'espera per accedir a un habitatge adaptat."
[grup de discussió]

"Poc o gairebé inexistent mercat d'habitatge adaptat públic i privat."
[grup de discussió]

En aquest sentit:

- Només el 59,4% dels municipis de l'AMB reconeixen garantir l'accés de les persones amb discapacitat a programes d'habitatge públic.

- Les dificultats per fer front al **cost de la reforma/adaptació de l'habitatge**.

"La discapacidad, en la mayoría de los casos, sobreviene, las ayudas para la rehabilitación y adaptación de viviendas son nulas (platos de ducha, puertas, etc.)"
[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

"Hi ha molt habitatge antic."
[persona assistent al Congrés de la resta de de Barcelona]

Cal assenyalar que:

- Només el 62,4% dels municipis de l'AMB disposen d'ajuts per a l'arranjament dels habitatges.
- Només el 40,6% dels municipis desenvolupen polítiques actives de supressió de barreres arquitectòniques al parc d'habitatges.
- Només el 6,3% dels municipis han elaborat un cens aproximat del nombre d'edificis del parc residencial existent que presenten problemes greus d'accessibilitat, especialment per no tenir ascensor.

- La **poca oferta d'habitatge social adaptat** (no cobreix la demanda) i les mancances en les adaptacions existents.

"[...] no hi ha prou habitatge protegit per persones amb discapacitat i els que hi han no són accessibles encara que estiguin declarats com a tal."

[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

"Els habitatges socials estan mal adaptats i no compleixen la normativa."

[grup de discussió]

En aquesta línia:

- Només el 34,4% dels municipis de l'AMB promouen la incorporació d'estàndards de qualitat en accessibilitat en les promocions municipals d'habitatge.

- També es reflexiona sobre l'**encaix a alguns recursos habitacionals compartits** i la manca d'adaptació dels habitatges per a dones víctimes de violència de gènere.

"Ens posen al mateix sac que les persones grans, haurien de fer dues 'piles' diferents, la gent gran té llistes d'espera molt grans i tampoc encaixen a una residència amb gent gran."

[entrevista]

"Els pisos de dones maltractades no estan adaptats."

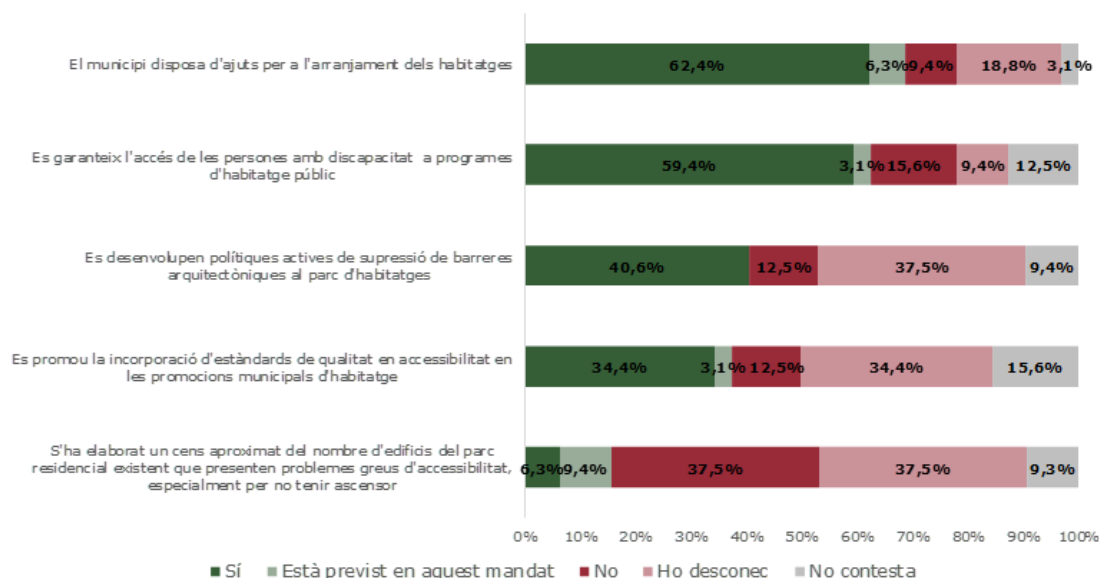
[grup de discussió]

- I sobre la figura de l'**assistent/a de la llar**.

"Falta importància a la figura d'assistent de la llar."

[grup de discussió]

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.6.- Assistència socio-sanitària

A l'àmbit de l'assistència sanitària:

- S'assenyalen **nombroses mancances tant en l'accessibilitat física com en l'accessibilitat a serveis.**

"No estan adaptats els espais sanitaris (...): la porta, l'ascensor i ja està (...). Si has de pujar a una camilla com ho fas? O treure un cafè de la màquina? No pots perquè no hi arribes."
[entrevista]

"Alguns CAPs i hospitals encara no estan adaptats per a persones amb discapacitat. L'accés a l'edifici és l'únic que han solucionat."
[grup de discussió]

"No hi ha senyals lumíniques i sonores."
[entrevista]

"Agafar el número, passar la targeta... no hi ha camilles adaptades, els mostradors (...) per agafar hora no estan adaptats, tu no veus la persona que t'està atenent... si has de dir una cosa més íntima has de cridar, no tens intimitat."
[entrevista]

"No hi ha documentació en Braille."
[entrevista]

"Els aparells que et diuen sala tal... tenen una lletra que no es veu..."
[entrevista]

"Jo no em puc pesar... em vaig a pesar a la Guttman. No hi ha pes per les persones amb cadira de rodes."
[entrevista]

"La pàgina de 'mi salud' de la Gene (...) no és accessible per una persona cega."
[entrevista]

"El 112 no està adaptat."
[entrevista]

En aquest sentit:

- El 78,1% dels municipis de l'AMB reconeixen haver impulsat programes d'acció, serveis i assistència social per afavorir l'autonomia personal.
- Però per una altra banda només el 28,1% ofereix els serveis de salut que necessiten les persones amb discapacitat específicament a conseqüència de la seva discapacitat.

- S'indica que actualment encara es dona una **manca d'especialistes**, com per exemple a l'àrea de ginecologia).

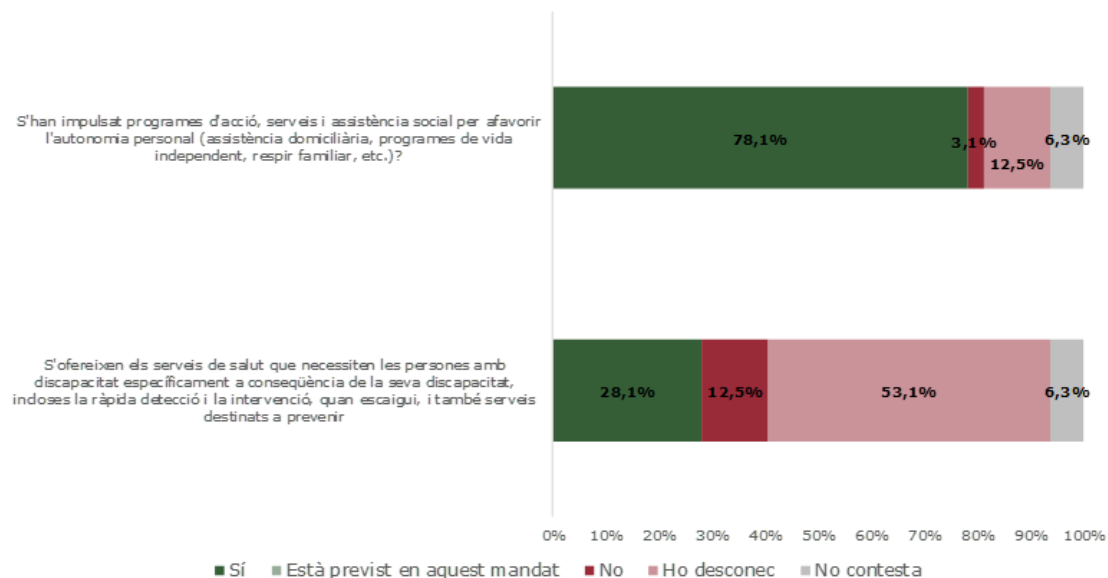
"De ginecologia no hi ha res."
[entrevista]

- Així com també la **manca de coordinació entre els àmbits sanitari i social**.

"Necessitat de més coordinació entre l'àmbit social i sanitari."
[grup de discussió]

"Cal reforçar la figura de l'assistent personal."
[grup de discussió]

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.7.- Xarxes de suport

En quant a les xarxes de suport:

- S'assenyala que és un **col·lectiu amb especial risc d'aïllament**.

"Hi ha molta soledat (...) la gent té la necessitat de relacions humanes, de trobar-se, de posar en comú... i sovint quan hi ha un espai on poder-se trobar, trobes solucions."

[entrevista]

Equipaments com casals de barri, biblioteques o centres cívics poden ajudar a evitar aquest possible aïllament social de les persones amb discapacitat, sempre i quan siguin accessibles. En aquest sentit:

- No tots els municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona compten amb equipaments de proximitat d'aquest tipus. Només el 87,5% reconeix disposar de casals de barri, biblioteques o centres cívics.

- També es remarca la **necessitat de col·laborar i cooperar entre entitats**.

"Col·laborem amb les entitats per crear xarxa [des de l'Ajuntament]: amb subvencions, activitats (per exemple Teatre integratiu, el dia de la discapacitat...)"

[entrevista]

"Hi ha una manca de cooperació entre les entitats."

[grup de discussió]

Val a dir que:

- El 75% dels municipis de l'AMB estableixen xarxes de col·laboració entre l'Ajuntament i les entitats de persones amb discapacitat del municipi.

- I fer esforços conjunts per **sensibilitzar la societat**.

"Manca de consciència social. Cal promoure un canvi cultural perquè la societat entengui que és corresponsable de generar entorns inclusius per a tothom."

[persona assistent al Congrés de Barcelona]

Pel que fa a la sensibilització de la societat:

- Només el 49,9% dels municipis de l'AMB ha realitzat campanyes de sensibilització destinades a fomentar actituds receptives envers els drets de les persones amb discapacitat; promoure percepcions positives i més consciència social i/o promocionar el reconeixement de les capacitats, els mèrits i les habilitats de les persones amb discapacitats i de les seves aportacions.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.8.- Accés a les TIC

La diagnosi a l'àmbit de les TIC ens indica que:

- Es manifesten **dificultats d'accés i coneixement de les TIC**.

“En general falta formación e información de acceso a las TIC.”
 [persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]
“Muchas apps no són accessibles. Existeix una bretxa digital per raó de discapacitat.”
 [persona assistent al Congrés de Barcelona]

“Webs i plataformes importants inacessibles per a les persones discapacitades, especialment per a persones amb problemes auditius i ceguera... Hi ha webs acreditades de manera fraudulenta amb nivell Doble-A d'accessibilitat.”
 [grup de discussió]

“Formació per persones amb discapacitat. Per exemple ensenyar a fer servir el mòbil a una persona amb una mà.”
 [entrevista]

“Están para las personas que tienen un buen sueldo o pensión. Nunca se ha hablado de los problemas que tienen las personas como yo llamo ‘pueblo llano’. Son los que lo necesitan no los que ya tienen como pagarlas y quien le enseñen para aprender.”
 [persona assistent al Congrés de Barcelona]

- I, al mateix temps, les TICs es consideren una **oportunitat** sobre la que cal explorar les potencialitats.

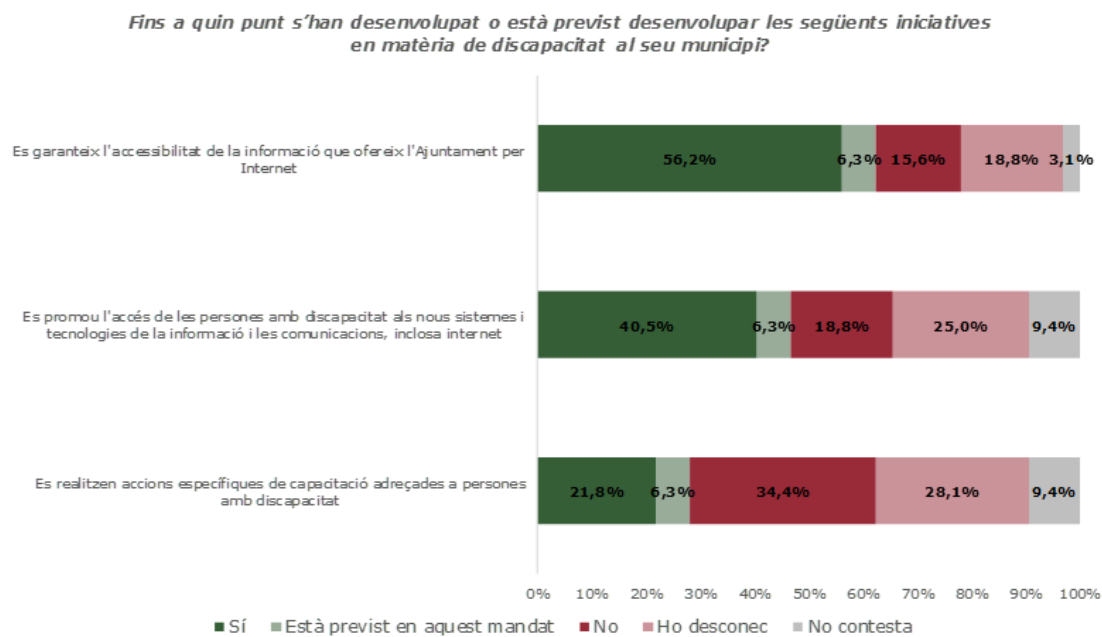
“Es pot fer rehabilitació cognitiva per Internet.”
 [entrevista]

“Per a estudiar, fer servir un Skype...”
 [entrevista]

“Cal acompanyar econòmic i tècnicament en l'ús de les TIC... Assegurar l'accés als col·lectius més desfavorits que no poden accedir per falta de recursos econòmics.”
 [grup de discussió]

En aquest sentit:

- Només el 56,2% dels municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona garanteixen l'accessibilitat de la informació que ofereix l'Ajuntament per Internet.
- Només el 40,5% dels municipis promouen l'accés de les persones amb discapacitat als nous sistemes i tecnologies de la informació i les comunicacions, inclosa Internet.
- I només el 21,8% dels municipis realitzen accions específiques de capacitatció adreçades a persones amb discapacitat.

Base (ajuntaments): 32

II.1.9.- Participació

Pel que fa a l'àmbit de la participació:

- S'apunta que entre el col·lectiu és més habitual que hi hagi **menys participació social** que entre la població general.

“La literatura evidència restriccions sistemàtiques a la participació per raó de discapacitat. Les persones amb discapacitat es troben barreres a la participació que generen desigualtats i exclusió social.”

[persona assistent al Congrés de Barcelona]

“Tenim dificultats per a implicar a les persones amb discapacitats a l'àmbit supramunicipal”
[grup de discussió]

I que no sempre aquesta baixa participació és per decisió pròpia:

“Falta d'accessibilitat als llocs on es celebren les reunions.”
[grup de discussió]

“Falta de participació del col·lectiu discapacitat derivat de la poca inclusió.”
[grup de discussió]

Segons assenyalen els ens locals:

- El 62,4% dels municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona afirma que promou la participació activa de persones amb discapacitat al municipi.

- Alhora es posa èmfasi en la **necessitat d'augmentar la presència/representació institucional** de les persones amb discapacitat.

“Hem d'estar en tots els cercles de decisió perquè sempre es treballarà millor aquest tema, sinó hi ha altres necessitats: si no ens veuen no ens tenen en compte, hi ha altres necessitats (...)”
[entrevista]

Pel que fa a la representació institucional de les persones amb discapacitat:

- Només el 50% dels municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona incorpora representants de les organitzacions de persones amb discapacitat i/o trastorn mental i les seves famílies als òrgans de participació que existeixen a la Corporació Local amb els que la discapacitat té una relació directa.
- Només el 18,8% dels municipis ha creat un Consell Municipal de Persones amb Discapacitat.

- També es reclama millorar l'**accés als recursos** per part de les entitats.

"Pel tipus d'entitat i activitat quan demanem subvenció a l'Ajuntament no saben on enqubir-nos: no som salut, no som cultura (...)... l'Ajuntament hauria de tenir un epígraf d'entitats que treballin en pro de les persones amb discapacitat".

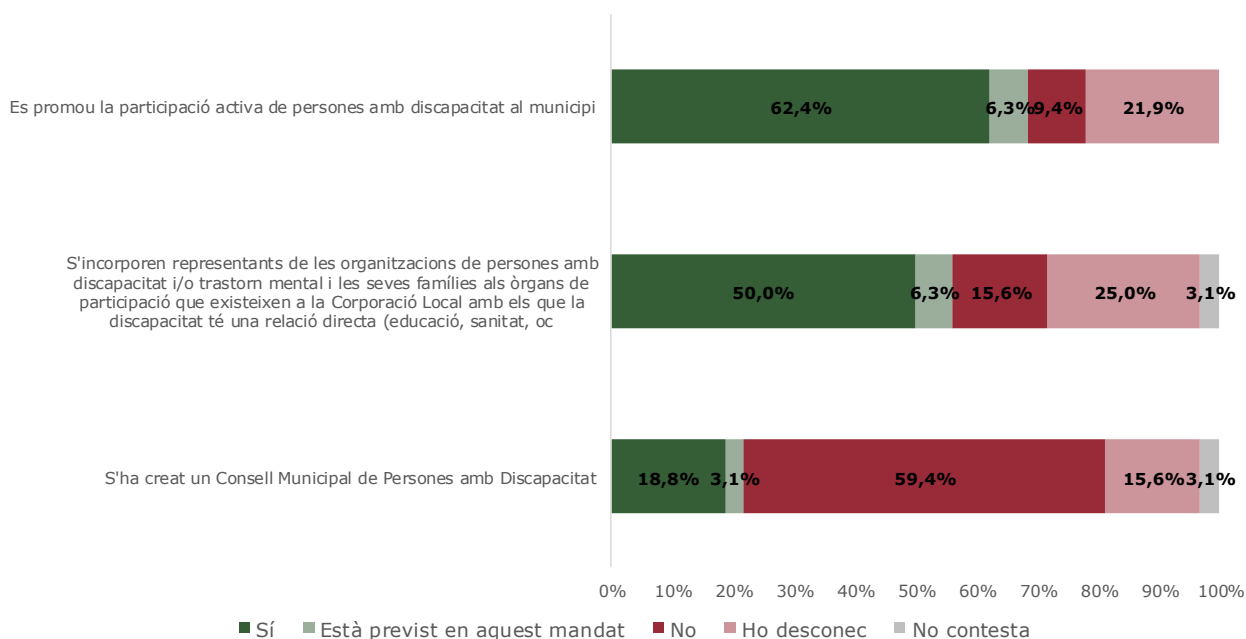
[entrevista]

- I la **implicació dels ens locals** en el desplegament de polítiques per a la inclusió social.

"És fonamental que els Ajuntaments estiguin. Que estiguin sensibilitzats. L'Ajuntament no pot estar d'esquenes. És clau per a posar en marxa o aplicar programes que estiguin funcionant."

[entrevista]

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

II.1.10.- Lleure i oci

Pel que fa al lleure i l'oci de les persones amb discapacitat:

- Es posa de manifest que hi ha **poca varietat d'oferta d'activitats per manca d'accessibilitat.**

"Hi ha barreres físiques i socials d'accés a l'oci."
[persona assistent al Congrés de Barcelona]

"Ha d'haver espais d'oci igualitari. Per exemple a centres cívics s'hauria de tenir en compte que els pogués fer servir qualsevol persona. O que al teatre pugui anar des d'una persona sorda fins a una persona en cadira de rodes que tingui problemes de vista i oïda i no hagi d'estar a dalt del tot."

[entrevista]

I que siguin assumibles econòmicament:

"Manca d'activitats inclusives amb els suports adequats, així com d'activitats adaptades a un cost assumible."

[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

"Hi ha perfils del col·lectiu de persones amb discapacitat discriminats per manca de recursos econòmics."

[grup de discussió]

- També es fa referència específica a la manca d'espais d'esbarjo i oci per a **infants, joves i adolescents amb discapacitat.**

"A Castelldefels no hi ha parcs infantils adaptats. I faltaria un centre de trobada per a majors de 18 anys."

[grup de discussió]

En aquest sentit:

- El 71,9% dels municipis de l'AMB afirmen que garanteixen que les persones amb discapacitat tinguin accés a instal·lacions esportives, recreatives i turístiques.
- El 65,7% afirmen que les persones amb discapacitat tenen accés al seu municipi als llocs on s'ofereixen representacions o serveis culturals com ara teatres, museus, cinemes...
- El 56,3% dels municipis garanteix el compliment de la legislació en matèria d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat per les persones amb discapacitat i/o trastorn mental als museus, centres culturals o d'art i instal·lacions esportives gestionades o que depenen de la corporació local.
- El 53,1% dels municipis considera que s'ha incrementat la pràctica esportiva en les instal·lacions públiques amb la incorporació de persones amb discapacitat i/o trastorn mental.

- També es remarca que hi ha **poca consciència** de que s'ha de promoure l'autonomia en aquest àmbit.

“Aquest àmbit és el que menys es cuida i on l'administració pública té una feinada, és el gran oblidat perquè no és una primera necessitat.”

[persona assistent al Congrés de l'Àrea Metropolitana de Barcelona]

“No se ponen los medios para acceder al ocio de manera autónoma. Por ejemplo, no se pueden comprar las entradas de un espectáculo por internet porque están bloqueadas las de movilidad reducida.”

[persona assistent al Congrés de la resta d'Espanya]

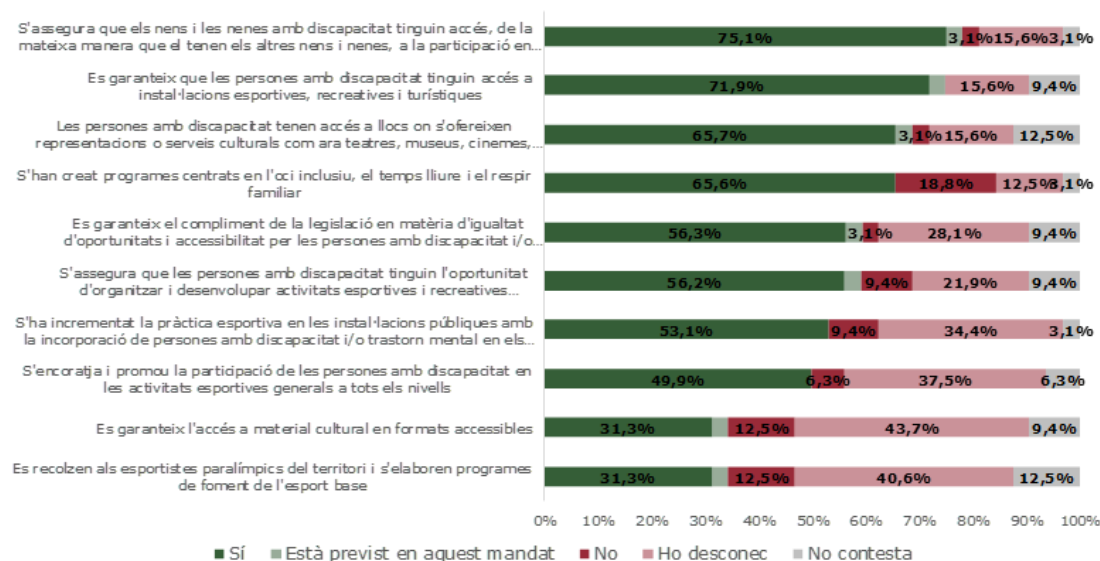
“Hi ha molts restaurants als que no pots entrar. T'has de cenyir als 4 o 5 que sí pots entrar. No tenen consciència de negoci.”

[entrevista]

Des de l'òptica dels ens locals:

- El 75,1% dels municipis de l'AMB s'asseguren que els nens i les nenes amb discapacitat tinguin accés, de la mateixa manera que el tenen els altres nens i nenes, a la participació en activitats lúdiques, recreatives, d'esplai i esportives.
- El 65,6% dels municipis han creat programes centrats en l'oci inclusiu, el temps lliure i el respir familiar.
- El 56,2% dels municipis s'asseguren que les persones amb discapacitat tinguin l'oportunitat d'organitzar i desenvolupar activitats esportives i recreatives específiques.
- El 49,9% dels municipis s'encoratja i promou la participació de les persones amb discapacitat en les activitats esportives generals a tots els nivells.
- Al 31,1% dels municipis es garanteix l'accés a material cultural en formats accessibles.
- El 31,3% dels municipis recolzen als esportistes paralímpics del territori i elaboren programes de foment de l'esport base.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

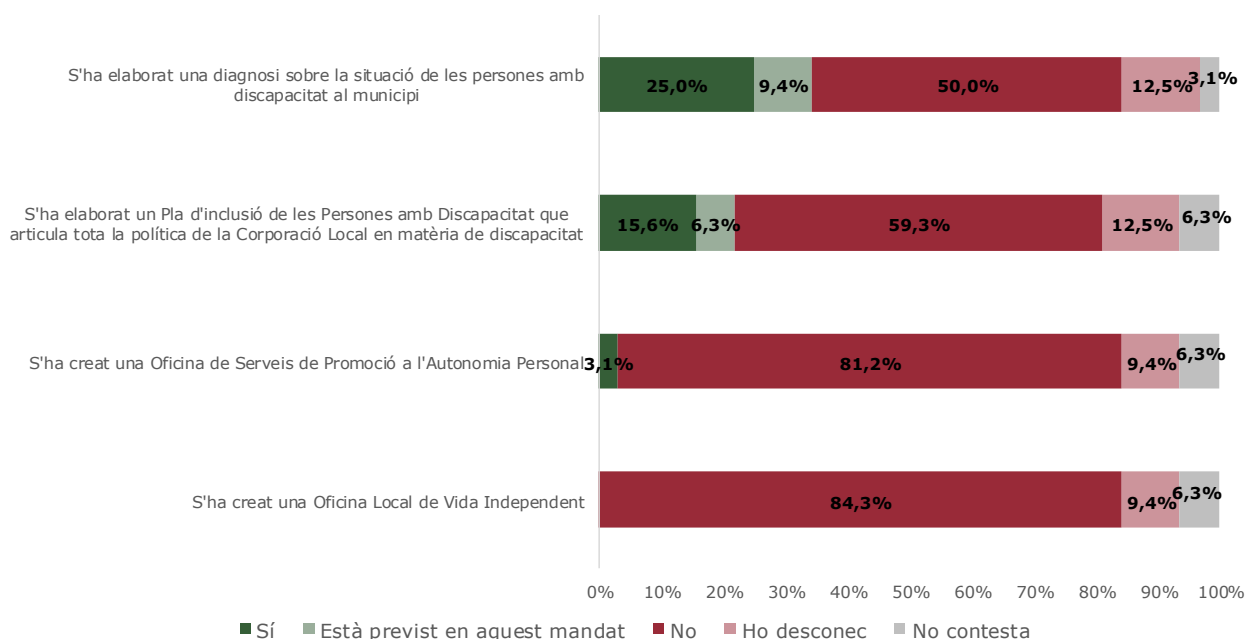
Base (ajuntaments): 32

II.1.11.- Aspectes transversals

Finalment, pel que fa als aspectes transversals plantejats a l'enquesta als municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona:

- Només el 25% han elaborat una diagnosi sobre la situació de les persones amb discapacitat al municipi.
- Només el 15,6% dels municipis han elaborat un Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat que articula tota la política de la Corporació Local en matèria de discapacitat.
- Només el 3,1% dels municipis han creat una Oficina de Serveis de Promoció de l'Autonomia Personal.
- Cap municipi ha creat una Oficina de Vida Independent.

Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

Base (ajuntaments): 32

2.2. NOVES NECESSITATS DERIVADES DE LA COVID-19

Donat el context en que es va desenvolupar la part final de l'estudi, va considerar-se rellevant dedicar un temps als grups de discussió online realitzats durant el mes de maig del 2020 a les noves necessitats derivades del COVID-19 per a les persones amb discapacitat als municipis de l'AMB.

A continuació es presenten les noves necessitats detectades, segons els àmbits de treball prèviament identificats⁵:

II.2.1.- Accessibilitat

- Complir amb la normativa d'accessibilitat a l'hora d'adequar els espais públics als nous requeriments derivats de la crisi del COVID-19 (hi ha temor a perdre accessibilitat en el procés d'adequació dels espais).
- Donar a conèixer i poder disposar de mascaretes amb pantalles transparents per tal que les persones sordes puguin llegir els llavis.
- Garantir l'accessibilitat a la informació, tant la d'interès general (vídeos amb subtítols...) com l'adreçada als diferents col·lectius (especialment els perfils de risc). Durant aquest període s'han tancat molts serveis d'atenció i suport a les persones amb discapacitat.

II.2.2.- Mobilitat

- Garantir la distància de seguretat al transport col·lectiu adaptat.
- Buscar solucions a la pèrdua d'espai reservat a persones amb discapacitat al transport públic (per exemple la porta d'entrada i sortida que fan servir al metro les persones que van en cadira de rodes).

II.2.3.- Educació

- Vetllar per la igualtat d'accés a l'educació tant online (adaptacions necessàries, seguiment, suports) com presencial (que les persones amb discapacitat puguin reprendre els estudis quan ho facin la resta de persones).

"Si el mestre que fa classe online està situat a contrallum provoca que els alumnes que necessiten llegir els llavis es perdin, sobretot quan hi ha sorolls de fons. No estem preparats per la tecnologia de fer classes online."

[grup de discussió]

- Suplir la pèrdua de les figures de suport com els vetlladors/es.

"Amb les plataformes [online] nens que abans rebien un suport a classe, ara no el tenen i perden el curs."

[grup de discussió]

⁵ Als àmbits de l'habitatge i la participació no s'han detectat noves necessitats.

- Oferir suport a les famílies.

“El tancament d'escoles d'educació especial, ha fet que moltes famílies hagin hagut de suportar situacions molt difícils.”
[grup de discussió]

II.2.4.- Ocupació

- Posar els mitjans necessaris per a la recuperació de les feines perdudes durant la crisi del COVID-19 entre les persones amb discapacitat.
- Garantir que l'obertura dels centres especials de treball i els centres ocupacionals es realitzi complint totes les mesures de seguretat.

“Previsió de protocols per centres ocupacionals per a que els professionals puguin desplaçar-se fins els centres i els residents continuïn les seves rutines.”
[grup de discussió]

- Disposar de les eines necessàries (equipament, formació, assistència) per a garantir un teletreball de qualitat, ja que el teletreball és vist com una oportunitat però sempre que s'hi pugui accedir en igualtat de condicions.

“Algunes persones amb discapacitat auditiva, fent tasques laborals normalitzades, tenen problemes amb les reunions de teletreball i necessiten recolzament.”
[grup de discussió]

II.2.5.- Assistència socio-sanitària

- Preveure i donar resposta a les noves necessitats derivades del tancament de serveis d'atenció i ajuda a persones amb discapacitat: mesures de conciliació i de suport per a les famílies...

“Falta de recursos per atendre les persones amb discapacitat que es quedaran soles a casa quan els cuidadors o pares hagin de tornar a la feina.”
[grup de discussió]

- Revisar els protocols de seguretat als centres residencials i en l'atenció socio-sanitària.

“Cal la revisió de protocols. Ha mort gent amb Síndrome de Down degut a que el protocol diu que depenent de la discapacitat no es té accés a un respirador.”
[grup de discussió]

- Garantir la seguretat en la provisió dels serveis.

“Persones amb discapacitat que rebien serveis a domicili i s'han donat de baixa per por a ser contagiats a causa de la falta de EPI's, i la falta de garantia de mesures de protecció.”
[grup de discussió]

“Falta de test i PCR tant per treballadors com per residents.”
[grup de discussió]

II.2.6.- Xarxes de suport

- S'ha detectat un augment de peticions d'ajuda o suport psicològic de les famílies així com necessitats de suport emocional.
- Es manifesta preocupació per poder contactar amb dones amb discapacitat que pateixen maltractament, ara aïllades a casa, sobretot dones sordes o sordcegues, ja que els hi treuen tot el que les connectava amb el món (tauletes, pc, mòbils...).
- Preocupació per la pèrdua de xarxes de suport establertes abans de la pandèmia per les dificultats d'accés a les TIC.

II.2.7.- Accés a les TIC

- Considerar les necessitats de les persones amb discapacitat a l'hora de fer servir les eines de comunicació online (per exemple posant els recursos que facilitin que l'alumnat i/o els treballadors/es amb discapacitats auditives puguin llegir els llavis de l'interlocutor/a).
- Millorar les eines de subtitulació automàtica de plataformes online i donar a conèixer les eines de correcció existents.
- Aprofitar la conjuntura per a digitalitzar alguns tràmits i serveis (per exemple la comunicació amb professionals sòcio-sanitaris).

II.2.8.- Lleure i oci

- Tenir en compte les necessitats de les persones amb discapacitat als nous protocols de seguretat dels espais de lleure i oci (ex: zones esportives, atenció a platges i piscines, protocols per a fer servir baranes i trampolins....)

II.2.9.- Altres

- Per part de les entitats es considera necessari disposar de dades fiables sobre la pandèmia i l'afectació al col·lectiu per prendre decisions.
- En aquest sentit, es considera que hi ha hagut manca de definició del que significa població de risc per part de les autoritats i això ha derivat en confusió, incertesa, pors, incongruències (gent que no podia anar a treballar i hi ha anat)...

3 ÀREES DE MILLORA

3.1. PRÀCTIQUES DE REFERÈNCIA

A continuació de presenten tota una sèrie de pràctiques de referència identificades per als diferents àmbits treballats i desenvolupades als municipis de l'Àrea Metropolitana de Barcelona:

III.1.1.- Accessibilitat

Nom de la pràctica	Xarxa d'Accessibilitat i Vida Independent (XAVI)
Municipi	Ajuntament de Barcelona
Breu descripció	Xarxa d'acció públic-privada dins l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva que treballa conjuntament la garantia dels drets de les persones amb discapacitat engegant iniciatives que millorin l'accessibilitat i la vida independent de la persona. La finalitat d'aquesta xarxa és promoure la transformació de la ciutat, eliminant barreres culturals i socials, per tal que les persones amb diversitat funcional puguin viure en igualtat de condicions i amb plena inclusió, garantint els seus drets.
Més informació	http://www.bcn.cat/barcelonainclusiva/ca/xarxa16.html

Nom de la pràctica	Taula d'Accessibilitat i Mobilitat
Municipi	Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Breu descripció	El municipi de Cerdanyola del Vallès té una taula de treball composta per entitats del sector de la discapacitat i personal tècnic de diversos serveis que, entre d'altres temes, treballa l'accessibilitat al municipi.
Més informació	http://www.cerdanyola.cat/actualitat/campanya-una-accessibilitat-real-el-2017

Nom de la pràctica	Consell Municipal d'Accessibilitat
Municipi	Ajuntament de Sant Adrià de Besòs
Breu descripció	Òrgan consultiu i de participació ciutadana de l'Ajuntament de Sant Adrià de Besòs que integra i recull la pluralitat de grups i opinions de la ciutat en l'àmbit de l'accessibilitat i l'eliminació de barreres arquitectòniques. Es reuneix un cop l'any en Consell Plenari i 4 cops en Comissió permanent de treball.

Més informació	http://www.sant-adria.net/sant-adria-per-temes/benestar-i-families/persones-amb-discapacitat/consell-municipal-daccessibilitat
Nom de la pràctica	Pla d'Accessibilitat Universal (en procés)
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	El municipi de Santa Coloma de Gramenet està desenvolupant el Pla d'Accessibilitat Universal al municipi partint d'un procés participatiu.
Més informació	https://www.gramenet.cat/sites/pla-daccessibilitat-universal/

III.1.2.- Mobilitat

Nom de la pràctica	Adequació de l'alçada de les voreres a les parades del servei de transport urbà i interurbà
Municipi	Ajuntament de Corbera de Llobregat
Breu descripció	Al municipi de Corbera de Llobregat, amb l'objectiu d'adaptar les voreres al futur servei de transport a demanda, s'ha adequat la seva alçada a les parades del servei de transport urbà i interurbà per tal de facilitar-ne l'accés a la plataforma.
Més informació	-

Nom de la pràctica	Adaptació de totes les parades d'autobús
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	En el marc del conjunt de mesures de l'Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet per aconseguir que el municipi esdevingui més accessible, amable i sense barreres, s'han col·locat plataformes d'autobusos amb l'objectiu de contribuir a millorar l'accessibilitat de les persones que més ho necessiten.
Més informació	https://ajuntamentinforma.gramenet.cat/info-local/plataformes-a-les-parades-de-bus-per-afavorir-laccessibilitat/

III.1.3.- Educació

Nom de la pràctica	Activitats de sensibilització a l'alumnat
Municipi	Ajuntaments de Cerdanyola del Vallès, Sant Feliu de Llobregat i Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	L'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès ha portat a terme l'activitat "Pintem la Diversitat", adreçat a l'alumnat de primària amb els següents objectius: evidenciar les diferents realitats existents a la societat i al municipi; sensibilitzar als infants davant les diferents discapacitats; i fomentar la tolerància, la comprensió davant altres realitats i el respecte a les diferències. A Sant Feliu de Llobregat, per una altra banda, es realitzen activitats de sensibilització a les escoles amb persones amb discapacitat visual que viuen al municipi. A Santa Coloma de Gramenet, des de les entitats de persones amb discapacitat i en col·laboració amb l'Ajuntament, es va treballar la sensibilització a les escoles dintre del programa d'Activitats Educatives Complementaries. L'Administració Local en col·laboració amb la Fundació Guttman, a alguns instituts del municipi, van realitzar tallers de sensibilització sobre el consum d'alcohol i substàncies estupefaents i les seves conseqüències. Per una altra banda, l'Ajuntament i la Taula Sectorial d'Entitats de Persones amb Discapacitat van elaborar el vídeo "Jo respecto les teves diferències. Tu les meves?", que tractava sobre les diferents discapacitats, i es va distribuir als instituts i escoles de la ciutat.
Més informació	http://educa.cerdanyola.cat/llicitat-dactivitats/pintem-la-diversitat https://agora.xtec.cat/insmartidot/general/sensibilitzacio-davant-la-discapacitat/ https://ajuntamentinforma.gramenet.cat/info-local/bona-practica-per-mostrar-la-diversitat-funcional-als-instituts/
Nom de la pràctica	Creació d'un grup de Treball temporal per treballar sobre les necessitats i propostes en matèria d'Educació Especial
Municipi	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Breu descripció	L'any 2017, el Consell Educatiu de l'Hospitalet va crear un grup de Treball d'Educació Especial que després de 3 sessions de treball va elaborar un document on es recullen les necessitats de la ciutat en aquest camp i es fa demanda dels recursos per a donar-hi resposta.
Més informació	http://www.l-h.cat/detallNoticia.aspx?1mMtOIIFYR8tFNrRI6dfeflgazAqeZIU78qazA3iXpqe25lkxvZTW8lwqcRtdR5NgazCchoYlr

Nom de la pràctica	Finançament dels monitors/es de suport
Municipi	Ajuntament de Viladecans i Ajuntament de Gavà
Breu descripció	L'Ajuntament de Viladecans finança la figura dels monitors/es de suport per a infants amb necessitats educatives especials per a casals d'estiu, activitats extraescolars i servei de menjador escolar. L'Ajuntament de Gavà realitza un reforç amb monitors/es en horari no lectiu.
Més informació	https://www.viladecans.cat/ca/suport-leducacio-especial https://www.viladecans.cat/sites/default/files/guia_recursos_i_serveis_discapacitat_juliol_2012_v3.pdf

Nom de la pràctica	Suport Intensiu d'Escolarització Inclusiva (SIEI)
Municipi	Ajuntament de Gavà
Breu descripció	Al municipi de Gavà, 5 centres educatius (1 concertat i 4 públics) compten amb el Suport Intensiu d'Escolarització Inclusiva (SIEI), cobrint les diferents etapes de l'educació obligatòria: la infantil, la primària i la secundària. L'Ajuntament atorga beques i proporciona monitors/es de suport a aquests centres.
Més informació	https://elbruquersdigital.cat/prop-7-000-alumnes-sincorporen-avui-aules-gava/

III.1.4.- Ocupació

Nom de la pràctica	Plans d'ocupació adreçats a persones amb discapacitat i conveni amb una entitat
Municipi	Ajuntament de Cerdanyola del Vallès
Breu descripció	L'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès desenvolupa plans d'ocupació que van adreçats a les persones amb discapacitat i té un conveni amb una entitat per a derivar aquests perfils.
Més informació	http://www.cerdanyola.cat/treball/treball

Nom de la pràctica	Taula rodona en matèria de contractació inclusiva
Municipi	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Breu descripció	L'any 2019, al municipi de l'Hospitalet de Llobregat es va celebrar una taula rodona amb la presència de 4 empreses i entitats com a exemple de bones pràctiques i foment de la RSC en matèria de contractació inclusiva.
Més informació	-

Nom de la pràctica	Reserva d'una plaça als Plans d'Ocupació
Municipi	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Breu descripció	Els Plans d'Ocupació Locals del municipi de Sant Feliu de Llobregat tenen reservada una plaça per a persones amb discapacitat o per a mares o pares que tenen un fill/a amb discapacitat.
Més informació	https://www.santfeliu.cat/go.faces;jsessionid=CA19A0021AD13276FE905026F42F58AB?xmid=9817&newid=27141

III.1.5.- Habitatge

Nom de la pràctica	Projecte de mediació per a que les persones amb discapacitat puguin accedir a un habitatge adaptat
Municipi	Ajuntament de Sant Andreu de la Barca
Breu descripció	L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca ha posat en marxa un projecte de mediació on lloga els habitatges no adaptats per a que les persones amb discapacitats puguin accedir a un altre habitatge adaptat.
Més informació	-

Nom de la pràctica	Adaptació i manteniment dels habitatges de persones amb discapacitat
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	En el marc del Pla d'Atenció a les Persones Vulnerables, per raó d'edat i/o diversitat funcional del municipi de Santa Coloma de Gramenet

	s'han realitzat adaptacions i el manteniment d'habitatges de persones amb discapacitat.
Més informació	https://ajuntamentinforma.gramenet.cat/info-local/109-colomencs-es-beneficien-ja-del-pla-datencio-a-les-persones-vulnerables/
Nom de la pràctica	Projecte Puja i Baixa
Municipi	Ajuntament de Sant Joan Despí
Breu descripció	El Projecte Puja i Baixa està adreçat a millorar la qualitat de vida de les persones amb mobilitat reduïda que no poden sortir de casa perquè no disposen d'ascensor. Per ajudar aquestes persones a sortir de casa s'utilitza una cadira elèctrica que puja i baixa les escales graó a graó. La persona usuària va assegurada i lligada mentre un tècnic realitza la maniobra de pujada. L'entitat Solidança ha col·laborat en el projecte amb la formació del tècnic.
Més informació	http://www.sjdespi.net/wca/sites/default/files/butlleti_297_febrer.pdf

III.1.6.- Assistència socio-sanitària

Nom de la pràctica	Curs de formació per a persones cuidadores no professionals
Municipi	Ajuntament de Sant Cugat del Vallès
Breu descripció	Curs de formació bàsica, gratuït i acreditat per la Generalitat de Catalunya, dirigit a cuidadors/es no professionals de persones en situació de dependència, creada per una malaltia neurològica. Els objectius d'aquest curs són: facilitar uns coneixements bàsics a les persones cuidadores per millorar l'atenció socio-sanitària de les persones en situació de dependència; promoure que les persones cuidadores apliquin els procediments i les estratègies més adients per mantenir i millorar l'autonomia personal de la persona en situació de dependència i les seves relacions amb l'entorn; oferir informació sobre diferents recursos que propiciïn l'autocura de la persona dependent i la vida autònoma de la persona en situació de dependència; facilitar un recolzament emocional a les persones cuidadores a través d'actuacions d'autocura; informar i orientar sobre els recursos socio-sanitaris més adients per garantir la cura, l'assistència i la vida autònoma de les persones en situació de dependència; i impulsar el reconeixement social de les persones cuidadores, afavorint una orientació per a una futura integració al mercat laboral.
Més informació	https://www.santcugat.cat/files/651-15799-fitxer/Tr%C3%ADpticCuidadors2020_20191219.pdf

Nom de la pràctica	Projecte 'Al costat de qui cuida', adreçat a persones cuidadores no professionals
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	El Programa 'Al costat de qui cuida' forma part del Pla d'atenció a les persones vulnerables per raó d'edat i/o amb diversitat funcional i neix amb la voluntat d'acompanyar i recolzar a les persones cuidadores. Al Programa es desenvolupen les següents actuacions: apoderament mitjançant la formació i/o informació sobre pautes específiques per dur a terme una cura adequada de la persona; assessorament en matèria d'ajuts tècnics o adaptacions de l'espai necessaris per millorar la mobilitat i benestar de la persona dependent que té al seu càrrec; i donar suport a la persona cuidadora perquè pugui disposar del seu propi espai i temps.
Més informació	https://www.gramenet.cat/es/ayuntamiento/areas-municipales/pla-local-per-la-inclusio-social/proyectos-innovadores-y-buenas-practicas-de-inclusion/ https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicos/06pobresa_i_inclusio_social/pla_inclusio_cohesio/recull_bones_practiques/arxius_bones_practiques/programa_costat_qui_cuida-sta_coloma.pdf

III.1.7.- Xarxes de suport

Nom de la pràctica	Protocol per a promocionar i donar suport a la participació de les persones amb discapacitat a les festes municipals de manera inclusiva
Municipi	Ajuntament de Sant Joan Despí
Breu descripció	Al municipi de Sant Joan Despí s'ha elaborat un protocol per tal que les Festes siguin Inclusives. Des de la Taula inclusiva per les disCAPACITATS s'ha fet la proposta per millorar l'accessibilitat a determinades activitats que es desenvolupen al municipi, permetent un millor benestar de les persones amb discapacitat i les seves famílies. Es pretén promocionar i donar suport a la participació de les persones amb discapacitat en les festes municipals de manera inclusiva (encesa de les llums de Nadal, celebració del Tió, Mag Sadurní, lliurament de cartes als Reis Mags...)
Més informació	http://www.sidespi.net/wca/sites/default/files/programa_taula_inclusiva_dis-capacitats_19-20.pdf

Nom de la pràctica	Col·laboració activa amb les diferents entitats locals
Municipi	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Breu descripció	El Programa Municipal de Persones amb Discapacitat col·labora activament amb les diferents entitats locals per impulsar accions i activitats a favor del col·lectiu de persones amb discapacitat.
Més informació	https://www.santfeliu.cat/go.faces;jsessionid=823AD34F70D1F56AB2EBBBC14D730484?xmid=23873&caseid=sf:9373

Nom de la pràctica	Jornades i activitats adreçades a tota la població amb l'objectiu de conscienciar i sensibilitzar la ciutadania
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	Amb motiu de la celebració del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat, l'Ajuntament i la Taula Sectorial d'Entitats de Persones amb Discapacitat, organitzen jornades o activitats adreçades a tota la població, amb l'objectiu de conscienciar i sensibilitzar a la ciutadania sobre el tema de les persones que pateixen algun tipus de discapacitat.
Més informació	https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/pla-local-per-la-inclusio-social/taules-sectorials-dinclusio-social/taula-sectorial-de-diversitat-funcional/

III.1.8.- Accés a les TIC

Nom de la pràctica	Pla d'Integració de les Tecnologies per a l'Aprenentatge i el Coneixement (Pla TAC)
Municipi	Ajuntament de Viladecans
Breu descripció	Els objectius del Pla TAC són: Proporcionar als centres els recursos tecnològics que demanda avui l'educació; facilitar el desenvolupament de la competència digital als nens i joves que estudien a la ciutat; i facilitar una millora dels aprenentatges dels estudiants mitjançant el suport de les tecnologies digitals i l'aplicació de les adequades metodologies didàctiques posant especial atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials i a la reducció del fracàs escolar.
Més informació	https://www.viladecans.cat/ca/pla-tac

III.1.9.- Participació

Nom de la pràctica	Representació municipal a tots els Consells de Centre constituïts als serveis socials
Municipi	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Breu descripció	Dins del Consell Municipal de Serveis Socials (Òrgan Estable de Participació prescrit per la Llei 12/2007 de Serveis Socials) s'ha creat la Taula Sectorial de Persones amb Discapacitat que, per encàrrec del Plenari en l'actual legislatura, té com objectiu "Proposar millores per la implementació de la Llei d'Accessibilitat".
Més informació	https://www.lhon-participa.cat/assemblees/Conservsocials/f/77/

Nom de la pràctica	Posada en marxa de processos de participació inclusius
Municipi	Ajuntaments de l'Hospitalet de Llobregat i Sant Vicenç dels Horts
Breu descripció	Tots els processos participatius que s'han dut a terme al municipi de l'Hospitalet de Llobregat han estat inclusius, facilitant l'accés a la informació i a la participació de les persones amb discapacitat o amb necessitats especials. A Sant Vicenç dels Horts, les persones amb discapacitat han participat a processos de pressupostos participats i al procés participatiu d'elaboració d'usos de l'antiga Escola del Rocío.
Més informació	https://www.lhon-participa.cat/processes?locale=ca http://www.svh.cat/actualitat/agenda/2019-03-24-sessio-final-de-generacio-de-propostes-del-proces-participatiu-al-centre-socioeducatiu-el-rocio.html

Nom de la pràctica	Existència de Taules de Participació de diferents col·lectius
Municipi	Ajuntaments de Cerdanyola del Vallès, l'Hospitalet de Llobregat, Montcada i Reixac, Santa Coloma de Gramenet, Sant Cugat del Vallès i Sant Feliu de Llobregat.
Breu descripció	A Santa Coloma de Gramenet, a la Taula sectorial d'entitats de persones amb discapacitat, es tracten temes i aspectes d'interès per a les persones amb discapacitat del municipi i s'endeguen iniciatives per analitzar, sensibilitzar, informar, recollir suggeriments i presentar propostes per a una millor integració global de les persones amb discapacitat. A Sant Cugat del Vallès, la Taula per a persones amb discapacitat té com a objectiu principal fomentar el benestar i la millora de la qualitat de vida de les persones amb discapacitat i les seves famílies. Aquesta Taula es reuneix una vegada al mes per dissenyar i planificar els projectes i fomentar el treball en xarxa.

Més informació	https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/pla-local-per-la-inclusio-social/taules-sectorials-dinclusio-social/taula-sectorial-de-diversitat-funcional/ https://www.santcugat.cat/web/taula-per-a-persones-amb-discapacitat
Nom de la pràctica	Protocol per a la participació dels diferents col·lectius de Persones amb Discapacitat al Pla d'Accessibilitat als espais públics
Municipi	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Breu descripció	L'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat ha elaborat un protocol per tal de garantir la participació dels diferents col·lectius de Persones amb Discapacitat en la millora de l'accessibilitat al municipi, tant entitats com ciutadans i ciutadanes amb discapacitat sense vinculació a entitats.
Més informació	https://www.santfeliu.cat/documents/1f7d4110-5c99-43d2-a01a-3cba90018f5e/Protocol_per_a_la_participacio_dels_diferents_collectius_de_Persones_amb_Discapacitat_20647_KB.pdf

III.1.10.- Lleure

Nom de la pràctica	Formats de lectura fàcil i comprensió i Clubs de lectura fàcil
Municipi	Ajuntament de l'Hospitalet de Llobregat
Breu descripció	Les biblioteques de l'Hospitalet de Llobregat compten amb formats de lectura fàcil i comprensió, i també organitzen Clubs de lectura fàcil.
Més informació	https://bibliotecavirtual.diba.cat/club-detalle/-/detall/YNmTqQq7lyoi/CLUB_DE_LECTURA/348094/84052054
Nom de la pràctica	Finançament del servei de suport per a que els infants puguin participar dels espais d'estiu i activitats lúdiques
Municipi	Ajuntaments de Sant Adrià del Besòs, Sant Andreu de la Barca, Sant Cugat del Vallès i Sant Feliu de Llobregat
Breu descripció	L'Ajuntament de Sant Adrià del Besòs subvenciona el nivell de suport que requereixin els infants amb discapacitat per a participar a casals d'estiu i activitats de lleure i piscina durant el curs escolar.

	A Sant Andreu de la Barca, l'ajuntament posa a disposició dels nens i nenes amb discapacitat de vetlladors/es perquè puguin participar dels esplais d'estiu i d'activitats lúdiques. El municipi de Sant Cugat del Vallès finança monitors/es de suport per als casals d'estiu, Nadal i Setmana Santa i per a les activitats d'esport escolar, perquè els infants amb discapacitat puguin participar amb igualtat de condicions. Pel que fa a Sant Feliu de Llobregat, els infants amb discapacitat tenen accés als Casals d' Estiu i al Complex de Piscines, i si per fer-ho cal un suport específic individualitzat, el Programa de Persones amb Discapacitat ho gestiona i assumeix econòmicament el cost. En el cas de Casal no hi ha limitació de setmanes, i gràcies a això s'ha aconseguit una alta participació i inclusió.
Més informació	http://www.sant-adria.net/sant-adria-per-temes/benestar-i-families/cataleg-de-serveis/5-persones-amb-discapacitat/suport-lleure-infants-amb-discapacitat https://seu.santcugat.cat/seu/ProcedimientoTabs.aspx?tab=1&idProc=267&idnct=1723&x=6QENle4zZzRzjVlfOD2Y2w
Nom de la pràctica	Promoció d'activitats esportives per a persones amb discapacitat
Municipi	Ajuntaments de Sant Adrià del Besòs, Santa Coloma de Gramenet, Sant Cugat del Vallès, Sant Feliu de Llobregat i Viladecans
Breu descripció	Des de l'organització de les curses populars del municipi de Santa Coloma de Gramenet, es treballa l'adaptació de les mateixes perquè puguin participar les persones que pateixin alguna discapacitat. Per una altra banda, el Club de Basquet de Santa Coloma ha format un equip compost per persones amb discapacitat. I des del Centre Especial de Treball de Fundació Tallers s'ha creat el servei d'oci, on es potencia la participació dels/ de les usuaris/es en activitats lúdiques de la comunitat. L'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès ofereix esports adaptats (atletisme, bàsquet, ciclisme, boccia, futbol, hípica i natació; i també esport inclusiu a través de la Oficina Municipal d'Esports per a Tothom (OMET). El municipi de Viladecans ofereix natació, ioga i dansa adaptats a les persones amb discapacitat.
Més informació	https://www.santcugat.cat/files/651-7570-fitxer/Guia%20recursos%20i%20entitats%20persones%20discapacitat.pdf https://www.viladecans.cat/ca/diversitat-funcional-esport

III.1.11.- Aspectes transversals

Nom de la pràctica	Creació del Departament d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència i Adults Vulnerables
Municipi	Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet
Breu descripció	El Departament d'Atenció a les Persones en Situació de Dependència i Adults Vulnerables ofereix serveis de primera atenció social i tractament a totes aquelles persones, que siguin majors de 65 anys, dependents o es trobin en situació d'alt risc social, i que necessiten informació, diagnòstic, orientació, suport i assessorament individualitzat, familiar o comunitari, per fer front i prevenir situacions de necessitat personal bàsica, manca de cohesió social, familiar o desigualtat.
Més informació	https://www.gramenet.cat/ajuntament/arees-municipals/serveis-socials/serveis-socials/persones-grans-i-persones-amb-dependencia/
Nom de la pràctica	Servei d'Atenció i Orientació Especialitzada per a Persones amb Discapacitat i les seves Famílies
Municipi	Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat
Breu descripció	El Servei d'assessorament a les persones amb discapacitat i les seves famílies és un servei que ofereix una atenció personalitzada de consultes sobre temàtiques, recursos, ajuts i serveis que afecten les persones amb discapacitat i les seves famílies.
Més informació	https://www.santfeliu.cat/go.faces?xmid=23873&caseid=sf:9373

3.2. PROPOSTA DE MESURES I ACCIONS

A continuació es presenten les **75 mesures per a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat de l'Àrea Metropolitana de Barcelona** que s'han plantejat durant el procés de diàleg amb els agents implicats a les entrevistes, les enquestes i els grups de discussió realitzats, classificades pels àmbits en què s'ha centrat l'estudi.

III.2.1.- Accessibilitat

- 1.1. Adaptar totes les voreres per a que siguin accessibles.
- 1.2. Promoure la instal·lació de portes automàtiques als edificis públics.
- 1.3. Instal·lar bucles magnètics a les oficines d'atenció al públic i a altres edificis públics.
- 1.4. Millorar els protocols de risc per a persones amb discapacitat auditiva, per exemple, traduint els sons en elements visuals en cas d'evacuacions.
- 1.5. Ús de pictogrames a tots els serveis i rètols informatius municipals.
- 1.6. Realitzar auditories d'accessibilitat i fer-ne públics els resultats.
- 1.7. Realitzar formacions als treballadors i treballadores de l'Ajuntament i campanyes de sensibilització tant al personal de l'ajuntament com a la ciutadania en general.
- 1.8. Garantir que tots els vídeos elaborats per l'Ajuntament estiguin subtitulats.
- 1.9. Donar algun tipus de reconeixement als comerços accessibles, com per exemple subvencionant les obres d'accessibilitat, penjant una placa a l'exterior del comerç indicant que és accessible o llistant-les a una guia municipal de comerç accessible.
- 1.10. Obrir línies d'ajuts per a millorar l'accessibilitat dels comerços.

III.2.2.- Mobilitat

- 2.1. Garantir l'accessibilitat de totes les estacions de metro i de tren.
- 2.2. Fer accessible el transport interurbà a escúters i cadires de rodes elèctriques.
- 2.3. A aquelles estacions de metro i tren que no siguin accessibles, comptar amb personal de suport.
- 2.4. Formar i sensibilitzar al personal del transport públic, especialment a conductors/es d'autobús.
- 2.5. Crear missatges escrits estàndard per a situacions d'emergència per a les pantalles del transport públic.
- 2.6. Ampliar el servei de taxi adaptat, per exemple per a serveis esporàdics.
- 2.7. Sensibilitzar la població sobre l'ús adequat de les targetes i places d'aparcament.
- 2.8. Sancionar el mal ús de la targeta d'aparcament.
- 2.9. Reforçar i avaluar les reserves d'aparcament municipals.
- 2.10. Fer pública la informació sobre la ubicació d'aparcaments adaptats del territori, per exemple a través d'una mateixa app que podrien fer servir els diversos ajuntaments.

III.2.3.- Educació

- 3.1. Garantir l'accessibilitat física de tots els centres educatius.
- 3.2. Desplegar el Decret Escola Inclusiva (Decret 150/2017, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu⁶) acompanyat de recursos, com per exemple la formació del professorat en l'atenció de l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- 3.3. Incorporar més figures de vetlladors/es, tant en horari lectiu com no lectiu, com per exemple al servei de menjador.
- 3.4. Disposar d'un equip social permanent a cada centre educatiu.
- 3.5. Millorar els sistemes d'avaluació dels objectius de l'alumnat amb necessitats especials.
- 3.6. Realitzar un estudi sobre la integració de l'alumnat amb discapacitat a l'ESO.

III.2.4.- Ocupació

- 4.1. Incorporar més varietat de Programes de Formació i Inserció (PFIs) i flexibilitzar l'edat per accedir-hi.
- 4.2. Complir amb les ràtios de contractació de persones amb discapacitat o augmentar-les.
- 4.3. Proporcionar més informació a les empreses per a la contractació de persones amb discapacitat.
- 4.4. Realitzar activitats de sensibilització a les empreses, com per exemple jornades entre persones empresàries i persones amb discapacitat.
- 4.5. Assessorar a les empreses per a que puguin fer les adaptacions necessàries per a la contractació de persones amb discapacitat.
- 4.6. Fomentar el teletreball de les persones amb discapacitat.
- 4.7. Realitzar campanyes de treball o formacions conjuntes per apropar els petits comerços i les persones amb discapacitat com a font potencial d'ocupació.
- 4.8. En la contractació pública, penalitzar a aquelles empreses que no compleixen amb la quota legal de persones amb discapacitat.
- 4.9. Fer seguiment i control de les empreses que contracten persones amb discapacitat i reben subvencions per a la realització d'adaptacions del lloc de treball.

⁶ <http://xtec.gencat.cat/ca/curriculum/diversitat-i-inclusio/>

III.2.5.- Habitatge

- 5.1. Incrementar els ajuts econòmics per a l'adaptació d'habitatges i edificis.
- 5.2. Incrementar el parc d'habitatge públic i que compleixi la normativa d'accessibilitat.
- 5.3. Garantir el compliment de la normativa d'accessibilitat dels habitatges.
- 5.4. Garantir que tant la nova construcció com la rehabilitació estigui adaptada.
- 5.5. Detectar habitatges i locals buits per a la possible conversió en habitatges adaptats, així com a través de la cessió de sòl públic.
- 5.6. Fomentar els habitatges amb suport.
- 5.7. Adaptar tots els recursos habitacionals municipals (ex: habitatges per a dones en situació de violència masclista).

III.2.6.- Assistència sòcio-sanitària

- 6.1. Garantir l'accessibilitat als centres sanitaris (eliminació de barreres, ús de pantalles per a que les persones sordes puguin seguir el torn...)
- 6.2. Augmentar el nombre de places residencials adaptades.
- 6.3. Incrementar el nombre de professionals sanitaris que treballen a residències de persones amb discapacitat.
- 6.4. Formar el personal i contractar perfils que no només estiguin especialitzats en gent gran.
- 6.5. Aprofitar els aprenentatges fets durant el confinament per COVID-19 per a que es puguin realitzar consultes telemàtiques, especialment a l'àmbit social.
- 6.6. Millorar la coordinació entre els àmbits social i el sanitari.
- 6.7. Que al programa informàtic que fan servir els ambulatoris i hospitals es reculli el tipus i grau de discapacitat.
- 6.8. Proveir ambulatoris i hospitals de lliteres accessibles (ex: per a proves ginecològiques).
- 6.9. Consolidar la figura de l'assistent personal per tal que les persones amb discapacitat puguin dur a terme el seu projecte de vida amb la màxima autonomia⁷.
- 6.10. Difondre el servei de teleassistència entre les persones joves amb discapacitat.
- 6.11. Ús de subtítols als televisors de residències i centres de dia.

⁷ L'assistència personal pot ser prestada com a prestació econòmica o com a servei. La prestació econòmica és un dret subjectiu des de l'aprovació de la Llei 39/2006 de Promoció de la Autonomia Personal y Atención a las personas en situación de dependencia. Pel que fa al servei, és un dret de concurrència definit a la Llei de Serveis Socials pendent de regulació per part de la Generalitat de Catalunya (<http://www.ecom.cat/ca/guia-recursos/guia-recursos-discapacitat/assistent-personal>).

III.2.7.- Xarxes de suport

- 7.1. Augmentar el treball en xarxa multidisciplinari entre diferents entitats públiques i privades.
- 7.2. Crear grups d'ajuda per a famílies, amb suport de professionals de la psicologia i del treball social.
- 7.3. Augmentar la cooperació entre les entitats.
- 7.4. Potenciar el suport del voluntariat per fomentar la inclusió i la participació a la vida associativa.

III.2.8.- Accés a les TIC

- 8.1. Proporcionar ajuts per a que tothom que vulgui i no s'ho pugui permetre econòmicament, pugui accedir a les TIC (ex: joves o persones grans que puguin disposar d'un ordinador).
- 8.2. Abans d'implementar noves tecnologies, analitzar si les existents són accessibles o si poden ser-ho.
- 8.3. A l'hora de fer adaptacions tecnològiques, incorporar a les persones amb discapacitat en el seu desenvolupament i tenir en compte les discapacitats cognitives, visuals i auditives.
- 8.4. Garantir que realment els webs dels ajuntaments compleixen amb un nivell d'accessibilitat i d'usabilitat Doble-A.
- 8.5. Incorporar la figura de l'assessor/a telemàtic per a les gestions online (tant virtual com presencial en els casos que sigui necessari).
- 8.6. Organitzar formacions en TIC adaptades a les diferents discapacitats.

III.2.9.- Participació

- 9.1. Donar visibilitat a les persones amb discapacitat, per exemple a través de la revista o la ràdio municipal.
- 9.2. Garantir la participació de persones amb discapacitat a tots els àmbits/àrees temàtiques de l'Ajuntament (participació inclusiva i transversal).
- 9.3. Garantir la participació de les entitats de persones amb discapacitat a la vida del municipi, més enllà de la celebració del Dia Mundial de la Discapacitat.

III.2.10.- Lleure i oci

- 10.1. Unir esforços per a realitzar campanyes de sensibilització.
- 10.2. Exigir subtítols i llengua de signes als esdeveniments culturals.
- 10.3. Proporcionar finançament públic per a la figura del monitor/a o vetllador/a per a les activitats de lleure i oci infantils.
- 10.4. Crear tallers inclusius on tothom pugui participar, tingui o no una discapacitat.
- 10.5. Acompanyament especialitzat i individualitzat a zones esportives.
- 10.6. Destinar recursos econòmics per a finançar professionals especialitzats en la inclusió.
- 10.7. Garantir l'accessibilitat dels hotels sense haver de pagar un complement en concepte d'accessibilitat.
- 10.8. Donar a conèixer i promocionar els espais i recursos de lleure i oci que disposen d'elements accessibles (ex: museu amb bucle magnètic), com per exemple a través d'una secció especial al web de l'AMB i a web dels ajuntaments).

III.2.11.- Altres

- 11.1. Incloure les polítiques de discapacitat a les polítiques de l'ajuntament de qualsevol àmbit.

4 RECOMANACIONS

Pel que fa a la implementació de les mesures proposades pels diferents agents implicats i amb l'objectiu de treballar per a la plena inclusió de les persones amb discapacitat així com per garantir-ne els seus drets, es recomana activar mecanismes a tres nivells:

1. D'una banda, els límits dels termes municipals no haurien de ser barreres per a l'exercici del dret a l'autonomia de les persones amb discapacitat. Per això es planteja impulsar un pla d'acció a nivell intermunicipal que doni resposta a part de les necessitats i propostes identificades en la present diagnosi. El pla inclouria 5 grans eixos de treball:

- 1.1. Endegar iniciatives i accions de comunicació conjuntes que afavoreixin la sensibilització i conscienciació de la ciutadania pel que fa als drets de les persones amb discapacitat en els diferents àmbits d'acció (accessibilitat, mobilitat, educació, ocupació...).
- 1.2. Desenvolupar continguts, en forma de píndoles formatives (accessibles, online), adreçades al personal dels diferents nivells i àmbits de l'administració municipal per tal de sensibilitzar i donar a conèixer, des de l'òptica local, els drets, necessitats i recursos adreçats a les persones amb discapacitat.
- 1.3. Impulsar espais periòdics de coordinació i intercanvi intermunicipal amb l'objectiu de:
 - Compartir experiències i coneixement.
 - Organitzar grups de treball per àmbits/focus d'interès/prioritats.
 - Fer seguiment dels acords presos a nivell tècnic i polític en aquesta matèria.
- 1.4. Establir estratègies per a desenvolupar les diferents mesures proposades pels agents implicats en el marc del present estudi tenint en compte els àmbits plurimunicipals que es donen a l'AMB, especialment pel que fa a les accions en el terreny de la mobilitat, l'ocupació i l'educació.
- 1.5. Promoure una taula de coordinació entre els diferents nivells de l'administració (local, AMB, Diputació, Generalitat...) per tal d'incidir i fer seguiment d'aquelles mesures proposades en què les competències no són estrictament locals (educació, salut...).

2. D'altra banda, a nivell municipal es proposa:

- 2.1. Fomentar la realització de diagnòstics sobre la situació de les persones amb discapacitat als municipis (només el 25% l'han fet) així com l'elaboració del Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat com a instrument per articular la política de les corporacions locals en matèria de discapacitat (només el 15,6% dels ens locals tenen elaborat el Pla).
- 2.2. Promoure un sistema d'auditoria d'accessibilitat als municipis que estableixi uns criteris mínims que permeti, dins les singularitats existents, la comparabilitat entre els ens locals (actualment, només el 6,3% dels municipis tenen un servei d'auditoria a l'accessibilitat). En aquesta línia, es proposa transparentar al grau de compliment dels Plans d'accessibilitat de cada municipi (4 de cada 5 municipis de l'AMB no disposen de Pla Local d'accessibilitat) i posar en valor aquells que han desplegat pràctiques de referència en aquest àmbit.

- 2.3. Garantir la participació de les persones amb discapacitat en tots aquells espais de presa de decisions que es donen a nivell local (consells, taules de treball, processos participatius, diagnosi...).
 - 2.4. Definir espais de coordinació entre personal tècnic municipal, federacions, entitats i persones amb discapacitat per tal de detectar necessitats, planificar accions, fer-ne el seguiment i l'avaluació...
- 3. I, finalment, a nivell de l'AMB es proposa seguir promovent instruments d'anàlisi i reflexió en aquest àmbit. Concretament:**
- 3.1. Presentar les principals conclusions i recomanacions de la diagnosi a nivell tècnic i polític, juntament amb una proposta de pla d'acció, amb l'objectiu de promoure la implicació i lideratge dels ens locals en la implementació de les principals mesures recollides al llarg d'aquest procés.
 - 3.2. Donar a conèixer les pràctiques de referència que actualment s'estan portant a terme als municipis que conformen l'AMB. Aquest banc d'iniciatives inspiradores podria nodrir-se inicialment de la trentena de pràctiques recollides en el present estudi (apartat 3.1) i en el futur anar-se actualitzant amb les noves accions que es vagin implementant.
 - 3.3. Desenvolupar un *check-list* que serveixi de guia als ens locals a l'hora d'analitzar les accions implementades i/o que podrien promoure en els diferents àmbits tenint en compte els principis de la Convenció dels Drets de les Persones amb Discapacitat (CDPD). En aquest sentit, es podria fer una adaptació digitalitzada del qüestionari utilitzat per fer la consulta als Ajuntaments en el marc del present estudi (veure Annex B).
 - 3.4. Establir estratègies de cooperació amb els diversos agents implicats (administració, federacions i entitats, persones amb discapacitat i familiars...) que permeti garantir la recopilació i difusió de dades actualitzades i fiables per a la detecció de necessitats i la presa de decisions entorn la discapacitat i els diferents àmbits de treball.

ANNEX

A. QÜESTIONARI I CONGRÉS DE L'AUTONOMIA PERSONAL

Qüestionari sobre les necessitats de les persones amb discapacitat i valoració del I Congrés sobre el Dret a l'autonomia personal. Discapacitat física i orgànica, envelliment i cronicitat

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i l'Observatori Discapacitat Física de COCEMFE Catalunya estem realitzant un estudi sobre les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica. Ens agradaria comptar amb la seva col·laboració omplint el següent breu qüestionari.

També ens agradaria que valori el Congrés al que ha assistit.

BLOC A. NECESSITATS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT

1. Tenint en compte el seu entorn (municipi de residència, estudis, feina...), diria que les necessitats per a exercir el dret a l'autonomia de les persones amb discapacitat estan cobertes als següents àmbits? Per a això, farem servir una escala del 0 al 10 on 0 equival a 'gens cobertes' i 10 a 'totalment cobertes'.

	Ns	Nc
1a. Accessibilitat	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1b. Mobilitat	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1c. Educació	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1d. Ocupació	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1e. Habitatge	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1f. Assistència sanitària	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1g. Xarxes de suport	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1h. Accés a les TIC	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1i. Participació	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99
1j. Oci i temps lliure	0	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 98 99

2a. (quan $p1a < 5$) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'accessibilitat?

2b. (quan p1b<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de la mobilitat?

2c. (quan $p1c < 5$) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'educació?

2d. (quan p1d<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'ocupació?

2e. (quan p1e<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'habitatge?

2f. (quan p1f<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'assistència sanitària?

2g. (quan p1g<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de les xarxes de suport?

2h. (quan p1h<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'accés a les TIC?

2i. (quan p1i<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de la participació?

2j. (quan p1j<5) Per què creu que aquestes necessitats no estan prou cobertes a l'àmbit de l'oci i temps lliure?

3. De manera global, quina és la seva opinió sobre la feina que s'ha realitzat durant els últims 4 anys als àmbits ja mencionats en matèria de discapacitat?

Ha millorat.....1
 S'ha mantingut.....2
 Ha empitjorat.....3
 No sap.....98
 No contesta.....99

4. I com creu que evolucionarà de cara als propers 4 anys?

Millorarà1
 Es mantindrà.....2
 Empitjorarà.....3
 No sap.....98
 No contesta.....99

5. Quins creu que són els principals agents de canvi que poden donar resposta a les necessitats no cobertes en matèria de discapacitat? (seleccioni els 3 agents que consideri més rellevants)

Administració local (ajuntament).....	1
Administració autonòmica	2
Administració de l'estat.....	3
Empreses	4
Sindicats	5
Entitats socials.....	6
Persones amb discapacitat	7
Familiars de persones amb discapacitat.....	8
Voluntariat	9
No sap	98
No contesta.....	99

6. Si coneix alguna pràctica de referència a l'àmbit municipal a algun dels següents temes, ens la podria descriure breument i especificar on s'ha realitzat?

	No	Coneix	
		coneix	Comentari (si coneix)
a. Accessibilitat	2	1	_____
b. Mobilitat	2	1	_____
c. Educació	2	1	_____
d. Ocupació	2	1	_____
e. Habitatge	2	1	_____
f. Assistència sanitària	2	1	_____
g. Xarxes de suport	2	1	_____
h. Accés a les TIC	2	1	_____
i. Participació	2	1	_____
j. Oci i temps lliure	2	1	_____

BLOC B. VALORACIÓ DEL CONGRÉS

7. Fins a quin punt diria que s'han complert les expectatives que tenia abans de començar el Congrés? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens d'acord i 10 a totalment d'acord.

												<i>Ns</i>	<i>Nc</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99	

8. Fins a quin punt diria que l'assistència al Congrés li ha permès adquirir noves perspectives i/o coneixements? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens d'acord i 10 a totalment d'acord.

											<i>Ns</i>	<i>Nc</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99

8b. (quan p8>5) Quines?

9. Fins a quin punt els temes abordats durant el Congrés li han resultat interessants? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens interessants i 10 a totalment interessants.

												Ns	Nc
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99	

10. Fins a quin punt considera que la informació rebuda li ha estat útil? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens útil i 10 a totalment útil.

												<i>Ns</i>	<i>Nc</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99	

11. Fins a quin punt considera que el Congrés ha facilitat l'intercanvi d'experiències, el debat i la reflexió? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens d'acord i 10 a totalment d'acord.

											<i>Ns</i>	<i>Nc</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99

12. Considero que les diferents sessions (taules) del Congrés han estat:

Curtes	1
Suficient	2
Llargues	3
No sap/No contesta	99

13. Considero que la totalitat del Congrés ha estat:

Curt	1
Suficient	2
Llarg	3
No sap/No contesta	99

14a. De manera global, quina valoració faria del Congrés? Per a això farem servir una escala del 0 al 10, on 0 equival a gens positiva i 10 a totalment positiva.

													<i>Ns</i>	<i>Nc</i>
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	98	99		

14b. Quina temàtica o temàtiques li agradaria que es tractessin en el futur?

BLOC C. DADES SOCIODEMOGRÀFIQUES

Finalment, li agrairíem ens respongués algunes preguntes sobre la seva situació personal. Recordi que les dades seran tractades de forma confidencial.

15. Vostè o alguna persona del seu entorn té una discapacitat reconeguda? Marqui totes les opcions que correspongui.

Sí, jo	1
Sí, un/a familiar amb qui convisc.....	2
Sí, altre familiar, amic/a o conegut/a	3
No, ningú	4
No sap	98
No contesta	99

16. A quin dels següents grups es classificaria?

Entitat de suport a persones amb discapacitat i/o als seus familiars	1
Administració pública	2
Universitat	3
Empresa	4
No sap	98
No contesta	98

16b. (quan p16=1) A quina o quines?

17. Sexe

Home	1
Dona	2
No binari.....	3
No sap.....	98
No contesta.....	99

18. Quina edat té?

19. I a on resideix?

Barcelona ciutat	1
Àrea metropolitana.....	2
Resta de la província de Barcelona	3
Resta de províncies de Catalunya	4
Resta de l'estat espanyol.....	5
No sap/no contesta	99

19b. (quan p19=2, 3, 4 o 5) A on?

20. A quina de les següents situacions laborals es troba vostè actualment?

Treballa per compte propi	1
Treballa per compte d'altre.....	2
Jubilat/ada-pensionista	3
Parat/ada-busca feina	4
Treball domèstic no remunerat.....	5
Estudiant	6
No sap	98
No contesta	99

21. Quin és el nivell màxim de formació que ha assolit?

Sense estudis o estudis primaris sense acabar	1
Estudis primaris	2
Estudis Secundaris Obligatoris (fins als 16 anys)	3
Estudis Secundaris Post-Obligatoris (Batx. i CFGM)	4
Estudis Superiors Professionals (CFGS)	5
Estudis Superiors Universitaris	6
No sap	98
No contesta	99

Moltes gràcies per la seva col·laboració!

B. QÜESTIONARI DE LA CONSULTA PER A AJUNTAMENTS

QÜESTIONARI SOBRE LES NECESSITATS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA I ORGÀNICA QÜESTIONARI PER A AJUNTAMENTS

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i l'Observatori Discapacitat Física de COCEMFE Catalunya estem realitzant un estudi sobre les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica. Ens agradaria comptar amb la seva col·laboració omplint el següent breu qüestionari.

Tingui en compte que les respostes seran anònimes, de manera que els resultats s'analitzaran segons grandària del municipi. Només es farà referència al municipi per a recollir les bones pràctiques, sempre que es doni permís des de l'Ajuntament.

Li agrairé enormement la seva col·laboració, sol·licitant-li ompli el formulari següent

abans del 18 de gener de 2020

Per solucionar qualsevol dubte, o ampliar informació sobre l'estudi, poden contactar per correu electrònic amb Silvia Rueda (srueda@dep.net), o bé per telèfon (932 151 365).

IDENTIFICACIÓ DEL MUNICIPI

1. Nom del municipi:

2. Grandària del municipi

- ☐ Menys de 30.000 habitants
☐ De 30.000 a 80.000 habitants
☐ Més de 80.000 habitants
☐ No ho sap
☐ No contesta

AUTODIAGNOSI

3. Fins a quin punt s'han desenvolupat o està previst desenvolupar les següents iniciatives en matèria de discapacitat al seu municipi?

1. ACCESSIBILITAT	SI	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
S'ha elaborat un Pla Local de Promoció de l'Accessibilitat de les Persones amb Discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
Els edificis municipals disposen d'itineraris accessibles?	☐	☐	☐	☐	☐
S'han incorporat requisits d'accessibilitat a les Ordenances d'Inspecció Tècnica d'Edificis (ITE), de manera que tots els edificis que hagin de reformar-se en virtut d'una ITE incloguin l'obligació d'accessibilitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'impulsen ajuts i/o es promouen mesures i estratègies per millorar l'accessibilitat dels establiments?	☐	☐	☐	☐	☐
Es realitzen campanyes dirigides al petit i mitjà comerç per fomentar-ne l'accessibilitat?	☐	☐	☐	☐	☐
Existeix un servei d'auditoria de l'accessibilitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha dotat als edificis i altres instal·lacions obertes al públic de senyalització en Braille i en formats de fàcil lectura i comprensió?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ofereixen formes d'assistència humana o animal i intermediaris, inclosos guies, lectors i intèrprets professionals de la llengua de signes, per facilitar l'accés a edificis i altres instal·lacions obertes al públic?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

2. MOBILITAT	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Els transport públic del municipi és accessible per a les persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha desenvolupat una Ordenança local específica reguladora del servei de taxi accessible que contingui una reserva de "taxis accessibles", d'almenys el 5%?	☐	☐	☐	☐	☐
Es promouen fórmules per homogeneitzar el servei "porta a porta" com un servei de transport públic complementari?	☐	☐	☐	☐	☐
Es desenvolupen accions específiques per vetllar per l'ús correcte de les targetes d'aparcament per a persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
El personal del sistema de transport públic ha rebut formació per atendre adequadament les persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

3. EDUCACIÓ	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Les persones amb discapacitat poden accedir a una educació primària i secundària inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres?	☐	☐	☐	☐	☐
Es realitzen campanyes de sensibilització vers les discapacitats als centres educatius del municipi?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

4. OCUPACIÓ	SI	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
S'ha elaborat un Pla Local de Promoció de la Formació i l'Ocupació de les Persones amb Discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'incorporen clàusules socials que prioritzin les empreses licitadores que facin esforços de responsabilitat legal i social contractant persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
L'Ajuntament del municipi contracta persones amb discapacitat? (5% o més)	☐	☐	☐	☐	☐
Es promou l'ocupació de persones amb discapacitat al sector privat mitjançant polítiques i mesures pertinents (programes d'acció afirmativa, incentius o altres mesures)?	☐	☐	☐	☐	☐
Es vetlla perquè es facin ajustos raonables per a les persones amb discapacitat en el lloc de treball?	☐	☐	☐	☐	☐
Es promou l'adquisició d'experiència laboral al mercat de treball obert entre les persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
Es promouen programes de rehabilitació vocacional i professional, manteniment de l'ocupació i reincorporació al treball adreçats a persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
Es realitzen campanyes de sensibilització per a la contractació de persones amb discapacitat a les empreses del municipi?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

5. HABITATGE	SI	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Es garanteix l'accés de les persones amb discapacitat a programes d'habitatge públic?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha elaborat un cens aproximat del nombre d'edificis del parc residencial existent que presenten problemes greus d'accessibilitat, especialment per no tenir ascensor?	☐	☐	☐	☐	☐
Es promou la incorporació d'estàndards de qualitat en accessibilitat en les promocions municipals d'habitatge?	☐	☐	☐	☐	☐
Es desenvolupen polítiques actives de supressió de barreres arquitectòniques al parc d'habitatges?	☐	☐	☐	☐	☐
El municipi disposa d'ajuts per a l'arranjament dels habitatges?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

6. ASSISTÈNCIA SÒCIO-SANITÀRIA	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
S'ofereixen els serveis de salut que necessiten les persones amb discapacitat específicament a conseqüència de la seva discapacitat, incloses la ràpida detecció i la intervenció, quan escaigui, i també serveis destinats a prevenir i reduir al màxim l'aparició de noves discapacitats, incloses els nens i les nenes i les persones grans?	☐	☐	☐	☐	☐
S'han impulsat programes d'acció, serveis i assistència social per afavorir l'autonomia personal (assistència domiciliària, programes de vida independent, respir familiar, etc.)?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

7. XARXES DE SUPORT	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
El municipi compta amb equipaments de proximitat com casals de barri, biblioteques o centres cívics?	☐	☐	☐	☐	☐
S'estableixen xarxes de cooperació entre l'Ajuntament i les entitats de persones amb discapacitat del municipi?	☐	☐	☐	☐	☐
S'han realitzat campanyes de sensibilització destinades a fomentar actituds receptives envers els drets de les persones amb discapacitat; promoure percepcions positives i més consciència social i/o promocionar el reconeixement de les capacitats, els mèrits i les habilitats de les persones amb discapacitats i de les seves aportacions?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

8. ACCÉS A LES TIC	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Es promou l'accés de les persones amb discapacitat als nous sistemes i tecnologies de la informació i les comunicacions, inclosa Internet?	☐	☐	☐	☐	☐
Es garanteix l'accessibilitat de la informació que ofereix l'Ajuntament per Internet?	☐	☐	☐	☐	☐
Es realitzen accions específiques de capacitació adreçades a persones amb discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

9. PARTICIPACIÓ	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Es promou la participació activa de persones amb discapacitat del municipi?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha creat un Consell Municipal de Persones amb Discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'incorporen representants de les organitzacions de persones amb discapacitat i/o trastorn mental i les seves famílies als òrgans de participació que existeixen a la Corporació Local amb els que la discapacitat té una relació directa (educació, sanitat, ocupació, urbanisme i edificació, habitatge, transport, benestar social, consum, oci i cultura, noves tecnologies, dona, etc.)?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

10. LLEURE	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
Es garanteix el compliment de la legislació en matèria d'igualtat d'oportunitats i accessibilitat per les persones amb discapacitat i/o trastorn mental als museus, centres culturals o d'art i instal·lacions esportives gestionades o que depenen de la Corporació Local?	☐	☐	☐	☐	☐
S'han creat programes centrats en l'oci inclúsiu, el temps lliure i el respir familiar?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha incrementat la pràctica esportiva en les instal·lacions públiques amb la incorporació de persones amb discapacitat i/o trastorn mental en els grups existents o en grups específics, així com a la resta d'activitats organitzades (campionats escolars, escoles esportives, programes esportius...)	☐	☐	☐	☐	☐
Es recolzen als esportistes paralímpics del territori i s'elaboren programes de foment de l'esport base?	☐	☐	☐	☐	☐
Es garanteix l'accés a material cultural en formats accessibles?	☐	☐	☐	☐	☐
Les persones amb discapacitat tenen accés a llocs on s'ofereixen representacions o serveis culturals com ara teatres, museus, cinemes, biblioteques i serveis turístics?	☐	☐	☐	☐	☐
S'encoratja i promou la participació de les persones amb discapacitat en les activitats esportives generals a tots els nivells?	☐	☐	☐	☐	☐
S'assegura que les persones amb discapacitat tinguin l'oportunitat d'organitzar i desenvolupar activitats esportives i recreatives específiques per a aquestes persones i de participar en aquestes activitats, i amb aquesta finalitat encoratjar perquè se'ls ofereixin, en igualtat de condicions amb les altres, instrucció, formació i recursos adequats?	☐	☐	☐	☐	☐
Es garanteix que les persones amb discapacitat tinguin accés a instal·lacions esportives, recreatives i turístiques?	☐	☐	☐	☐	☐
S'assegura que els nens i les nenes amb discapacitat tinguin accés, de la mateixa manera que el tenen els altres nens i nenes, a la participació en activitats lúdiques, recreatives, d'esplai i esportives?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

11. ASPECTES TRANSVERSALS	Si	Està previst en aquest mandat	No	Ho desconec	No contesta
S'ha elaborat un Pla d'Inclusió de les Persones amb Discapacitat que articula tota la política de la Corporació Local en matèria de Discapacitat?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha elaborat una diagnosi sobre la situació de les persones amb discapacitat al municipi?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha creat una Oficina Local de Vida Independent?	☐	☐	☐	☐	☐
S'ha creat una Oficina de Serveis de Promoció de l'Autonomia Personal?	☐	☐	☐	☐	☐

Hi ha alguna altra necessitat que s'hagi detectat en aquest àmbit i que no estigui coberta al de municipi?

Voldria destacar alguna pràctica de referència que s'hagi realitzat en aquest àmbit al municipi?

PERMÍS

4. Per acabar, en el cas que s'hagi mencionat alguna pràctica de referència realitzada al municipi en l'àmbit de les discapacitats, donaria permís per a publicar-la?

- ☐ Sí
- ☐ No
- ☐ No ho sap
- ☐ No contesta

Moltes gràcies per la seva col·laboració!

C. QÜESTIONARI DE LA CONSULTA PER A ENTITATS I PERSONES AMB DISCAPACITAT

QÜESTIONARI SOBRE LES NECESSITATS DE LES PERSONES AMB DISCAPACITAT FÍSICA I ORGÀNICA
QÜESTIONARI PER A ENTITATS

L'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i l'Observatori Discapacitat Física de COCEMFE Catalunya estem realitzant un estudi sobre les necessitats de les persones amb discapacitat física i orgànica. Ens agradaria comptar amb la seva col·laboració omplint el següent breu qüestionari.

Li agraïm enormement la seva col·laboració, sol·licitant-li ompli el formulari següent

abans del 31 de gener de 2020

Per solucionar qualsevol dubte, o ampliar informació sobre l'estudi, poden contactar per correu electrònic amb Silvia Rueda (srueda@dep.net), o bé per telèfon (932 151 365).

DIAGNOSI

1. Fins a quin punt diria que les necessitats de les persones amb discapacitat estan cobertes (al territori d'actuació de l'entitat). Per a això farem servir una escala del 0 al 10 on el 0 equival a 'gens cobertes' i el 10 a 'totalment cobertes'.

☐1 ☐2 ☐3 ☐4 ☐5 ☐6 ☐7 ☐8 ☐9 ☐10 ☐No sap ☐No contesta

2. Quines diria que són les principals necessitats del col·lectiu al que s'adreça l'entitat a cada un dels àmbits següents? (al territori d'actuació de l'entitat).

a. Accessibilitat

b. Mobilitat

c. Educació

d. Ocupació

e. Habitatge

f. Assistència socio-sanitària

g. Xarxes de suport

h. Accés a les TIC

1

			
i. Participació			
j. Lleure			
3. Especifiqui, si coneix, alguna pràctica de referència als següents àmbits. En què consisteix i on s'ha realitzat?			
a. Accessibilitat			
b. Mobilitat			
c. Educació			
d. Ocupació			
e. Habitatge			
f. Assistència socio-sanitària			
g. Xarxes de suport			
h. Accés a les TIC			
i. Participació			
j. Lleure			
DEP Institut, 2019 2			

DADES DE CLASSIFICACIÓ

4. Nom de la entitat:

5. A quin col·lectiu s'adreça l'entitat?

- ☐ Persones amb discapacitats en general
- ☐ Persones amb un tipus específic de discapacitat física o orgànica
- ☐ Persones amb discapacitat intel·lectual
- ☐ Altres: **A quin?**
- ☐ No sap/No contesta

6. I quin és l'àmbit territorial d'intervenció de l'entitat?

- ☐ Internacional
- ☐ Estat espanyol
- ☐ Catalunya
- ☐ Municipi concret: **Quin municipi?**
- ☐ Altres: **Quin?**
- ☐ No sap/No contesta

Moltes gràcies per la seva col·laboració!

D. BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

- AMB, 2017. Guia d'implantació dels plans d'accessibilitat als municipis de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- AMB, 2019. Infografies. La discapacitat als nostres municipis.
- AMB, 2019. Infografies. La discapacitat a les nostres societats.
- Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i COCEMFE Barcelona, 2019. Guia participativa de les entitats del sector de la discapacitat amb recomanacions per a un comerç accessible i amigable.
- CERMI, 2019. Objetivos de Desarrollo Sostenible y promoción de los derechos de las personas con discapacidad.
- Cocemfe, 2015. Discapacitat, integració i el paper de les TIC.
- COCEMFE Barcelona i Àrea de Desenvolupament Social i Econòmic de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, 2017. Estratègia metropolitana per al desenvolupament del model social de la discapacitat. Guia d'implantació dels plans d'accessibilitat.
- Diputació de Barcelona, 2014. Diagnosi participativa de l'atenció amb les persones amb discapacitat a Castelldefels.
- Generalitat de Catalunya, 2015. Llei d'accessibilitat. Col·lecció lectura fàcil.
- GESOP, 2017. Mobilitat i transport públic entre persones amb alguna discapacitat física.
- GESOP, 2018. L'òmnibus de GESOP.
- International Disability Alliance and International Disability and Development Consortium. The 2030 Agenda. The inclusion of persons with disabilities. Introductory toolkit. Recuperat de: https://www.internationaldisabilityalliance.org/sites/default/files/documents/2030_agenda_introductory_toolkit_for_persons_with_disabilities.pdf
- Nacions Unides, 2012. Convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat i protocol facultatiu. Recuperat de: https://treballiaferssocials.gencat.cat/web/.content/03ambits_tematicos/11discapacitat/2012_04_11_convencio_drets_persones_discapacitat_catala.pdf
- Nacions Unides, 2018. Executive Summary 'Realization of the Sustainable Development Goals by, for and with persons with disabilities Disability and the 2030 Agenda for Sustainable Development'. Recuperat de: <https://www.un.org/development/desa/disabilities/wp-content/uploads/sites/15/2018/12/Executive-Summary-11.29-2.pdf>
- Observatori de la Discapacitat, 2014-2018. Monogràfics.